

Pääallystö- lehti

4/2025 JOULUKUU

95
1930–2025

Vuoden opistoupseeri

20 >

Jalkasesta
puheenjohtaja

22 >

Itärajan
organisaatiomuutokset

28 >

SUOMEN ALIUPSEERI 1930-44,
ASEMIEN 1945,
SAULI 1946-53,
ALIUPSEERI 1954-74,
TOIMIUPSEERI 1974-89.

PÄÄLLYSTÖLIITON ÄÄNENKANNATAJA

95. vuosikerta
ilmestyy 4 kertaa vuodessa.
ISBN 0788-8554

PÄÄLLYSTÖLEHTI 2026

aineisto- ja ilmestymispäivät

Numero	Aineisto	Ilmestyy
1	18.2.	13.3
2	13.5.	5.6.
3	16.9.	9.10.
4	18.11	11.12.

Aineiston voi toimittaa päätoimittajalle tai toimitussihteerille alla oleviin sähköpostiosoitteisiin. Evp-sivuille tulevan aineiston osalta yhteys ennakkoon Markku Virtaseen. Toimitus päättää julkaisukynnyksestä. Kirjoittajat vastaavat omista kirjoituksistaan.

TOIMITUS:

Laivastokatu 1 b
00160 HELSINKI

PÄÄTOIMITTAJA:

Juha Susi
juha.susi@paallystoliitto.fi

TOIMITUSSIHTEERI:

Matti Vihurila
Puh. 040 518 6672
matti.vihurila@hotmail.fi

VAKITUISET AVUSTAJAT:

Marko Jalkanen
Puh. 0299 500 798
marko.jalkanen@paallystoliitto.fi
Jukka Mäkinen
Puh. 050 594 4613
jukka.makinen@paallystoliitto.fi
Jaakko Levä
Puh. 040 301 9290
jaakko.leva@paallystoliitto.fi
Mika Avelin
Puh. 040 301 9292
mika.avelin@paallystoliitto.fi
Ilkka Siiri
ilkka.siiri@paallystoliitto.fi
Michael Kajander
michael.kajander@paallystoliitto.fi

OSOITTEENMUUTOKSET:

Puh. 040 301 9290
toimisto@paallystoliitto.fi

Osoitelähde: Päällystöliiton
jäsenrekisteri

Taitto: MainosNummi
Puh. 040 532 5815
Painopaikka: PunaMusta

SISÄLTÖ

6 ■ PÄÄTOIMITTAJALTA

9 ■ SANAN SÄILÄ

10 ■ PÄÄLUOTTAMUSMIEHET

12 ■ RAJA

14 ■ JÄRJESTÖSIHTEERI

15 ■ JÄRJESTÖPÄÄLLIKKÖ

33 ■ EVP

26

Kapteeni Kari Sorkkila on tyytyväinen Porin prikaatin työturvallisuuskorttikoulutukseen osallistujien määrään.

16 Se oli siinä

24 Kaakonkulman kuulumisia

34 Uusien päaluottamusmiesten mietteitä

Helsingissä kokoontunut Edustajakokous valitsi kapteeni Marko Jalkanen Päällystöliiton uudeksi puheenjohtajaksi. Kuva: Juha Susi

PÄÄLLYSTÖLIITTO RY

Laivastokatu 1 b, 00160 HELSINKI · www.paallystoliitto.fi · toimisto@paallystoliitto.fi · 040 301 9290

· Toimisto avoinna arkisin 9-15. · s-posti: etunimi.sukunimi@paallystoliitto.fi

Puheenjohtaja Jyrki Lukkarinen 040 301 9291.

Järjestöpäällikkö Mika Avelin 040 301 9292. Järjestösihteerit Jaakko Levä 040 301 9290

Päällystämismiehet Marko Jalkanen 0299 500 798, Jukka Mäkinen 050 594 4613.

LAKIASIANNEUVONTA: Asianajotoimisto Lindell (02) 251 1004, e-mail: toimisto@asianajotoimistolindell.fi (Ota yhteys liiton toimistoon ennen oikeusavun pyytämistä.)

Uudella johdolla kohti tulevaa

Päälystöliiton ylin päättävä elin, Edustajakokous, on puhunut. Se linjasi tulevan hallituskauden toimintalinjat ja valitsi niille tekijänsä, hallinnon edustajat. Päälystöliiton neuvottelijat ja hallinto saivat myös evästyksen heti vuoden alussa puolustushallinnossa ja Rajavartiolaitoksessa alkaviin virastoeräneuvotteluihin. Edustajakokous valitsi seuraajakseni yksimielisesti kapteeni Marko Jalkasen seuraavaksi hallituskaudeksi 2026–2029. Haluankin lämpimästi onnitella Markoa valinnasta johtamaan liittoamme tulevaisuuden haasteissa. Sanonta primus inter pares – ensimmäinen vertaistensa joukossa osuu kohdaltasi enemmän kuin kohdalleen. Toivotan sinulle, tulevalle liiton hallinnolle, luottamusmiessyhmälle ja kaikille liiton toimijoille ketään unohtamatta voimia ja viisautta jatkaa arvokasta edunvalvontatyötä niin jäsentemme kuin maanpuolustuksen ja rajaturvallisuuden eteen. Olette paljon vartijoina, teihin luotetaan ja teidän vahtivuoronne on jo ovella.

Logistiikkalaitos on mahdollistaja, kuuluu laitoksen slogan. Pitää varmasti paikkansa, mutta mielestäni kotirintaman ja konkreettisesti näin rauhankin aikana meidän ammattisotilaiden puolisoitten merkitystä todellisina mahdollistajina ei korosteta tarpeeksi. He mahdollistavat puolustuksemme tärkeimmän voimavaran eli henkilöstön toimintaedellytykset omalla panoksellaan. Sotilaan ollessa poissa kotoa päivistä viikkoihin tai jopa kuukausista vuosiin sitten sotilaallisissa harjoituksissa, meripalveluksessa, kriisinhallintapalveluksessa tai vaikka Nato-komennuksella, on sotilaan kotirintaman, perheen arjen pyörittäminen suurelta osin puolisoitten harteilla, oli sitten kyse lasten hoidosta iloineen ja suruineen, harrastuksiin kuljettamisesta, vanhempainilloista, lumitöistä tai vaikka nurmikoneleikkauksesta. Teette arvokasta työtä. Tahdonkin tässä yhteydessä kiittää omalta osaltani vaimoani Ilonaa, joka on mahdollistanut minun keskittymiseni liiton puheenjohtajana toimimiseen ja reppurina olemiseen kahdeksan vuoden ajan.

Kun vuoden 2017 Edustajakokous valitsi minut liittomme puheenjohtajaksi, totesin kiitospuheessani, että puheenjohtaja ei ole liitto eikä liitto ole puheenjohtaja. Kukaan ei tee tätä edunvalvontatyötä yksin, vaan liiton kaikkien toimijoiden ja jäsenten panosta tarvitaan tahoillaan. Allekirjoitan tuon lauseen edelleen. Näihin kuluneisiin kahdeksaan vuoteen mahtuu paljon: koronapandemia, Suomen Nato-jäsenyys, naapurimaamme Venäjän häikäilemätön hyökkäyssota Ukrainaan, virkaehtosopimusneuvotteluita ja valtion lakkokin. On kuitenkin ollut helpompaa toimia, kun on ollut hyvä tiimi ympärillä tekemässä tätä

Kuva: Jarno Kovamäki/PVKUVA

PÄÄKIRJOITUS

edunvalvontatyötä. Haluan kiittää jäseniämme itseäni ja toimijoitamme kohtaan osoittamastanne luottamuksesta. Suuret kiitokset kuuluvat kaikille liittomme edunvalvojille, oli kyse sitten hallituksesta, luottamusmiessyhmästä, toimistosta, Päälystölehdessä tai paikallisyhdistyksien toimijoista. Eikä tule unohtaa järjestömaailman kumppaneitamme tai työnantajan edustajia, sillä yhteistyöllä ja yhteiseen maaliin pelaamalla teemme maailmasta parempaa sekä Suomen ja liittokunnan puolustuksesta uskottavampaa. Yhdessä me olemme tämän kaiken tehneet ja yhdessä tätä työtä paremman työelämän eteen on tehtävä jatkossakin.

Vallitseva turvallisuustilanne rajoillamme ja Euroopassa korostaa itsenäisyyspäivämme merkityksellisyttä ja muistuttaa meitä aiempien sukupolvien mitaamattomista uhrauksista isänmaamme ja kansamme eteen. Tänä vuonna Puolustusvoimien itsenäisyyspäivän paraatin teemana on osuvasti Puolustamme Suomea yhdessä. Haluankin Päälystöliiton puolesta onnitella kaikkia tuona tärkeänä päivänä ylennettyjä ja palkittuja sekä toivottaa kaikille jäsenillemme ja yhteistyökumppaneillemme rauhallista joulua ja menestyksellistä tulevaa vuotta 2026.

Jyrki Lukkarinen
puheenjohtaja

Rajavartiolaitos rakentaa tulevaisuuttaan

Teksti ja kuva: Juha Susi

Rajavartiolaitoksen suorituskyykyjen kehittämisen osalta eletään poikkeuksellista aikaa, sillä viraston historian aikana ei ole ollut vastaavaa investointisalkkua käytössään. Tällä hetkellä puhutaan yli miljardin euron arvoisista strategisista hankinnoista, kuten monitoimilento koneet (Bombardier Challenger 650 vuosina 2027–2028), vartiolait (2026–2027) sekä itärajan esteaita (2024–2026). Lisäksi käynnissä on helikopterikaluston uusimisen laaja selvitys ja suurhankinta 2030-luvun lentotoimintakonseptin tarpeisiin.

- Kyllähän vastuumme varojen käytöstä on kova, ja se osoittaa luottamusta meihin poliittisen johdon suunnasta. En tarkastele näitä tekni sinä suorituskyykyjen hankkeina, vaan

ennemmin meidän tulee tarkastella, mikä on Rajavartiolaitoksen rooli 2030- ja 2040-luvuilla niin kansallisesti kuin Euroopan mittakaavassakin, Rajavartiolaitoksen päällikkö, vara-amiraali **Markku Hassinen** selvittää.

Kyseessä on mind set, koko ajattelun ja suhtautumistavan perusta, eikä minkään yksittäisen kaluston kyyky.

- Toimintatavan kehittäminen on se iso otsikko, jonka alla ovat nämä strategiset hankkeet. Muita osatekijöitä ovat esimerkiksi henkilöstörakenne, henkilöstön osaaminen sekä toimivaltuudet niihin liittyvine lakihankkeineen.

Rajavartiolaitos tulee tavoitetilasaan olemaan entistä liikkuvampi,

Rajavartiolaitoksen päällikön vara-amiraali Markku Hassisen johtamana virasto valmistautuu seuraaviin vuosikymmeniin uuden kaluston ja uusien toimintatapoja myötä. Tämä edellyttää uutta ajattelua ja suhtautumista koko henkilöstöltä.

kyvykkäämpi reagoimaan nopeammin sekä suorituskykyisempi.

- Puhutaan tuntiluokasta, kun joukkomme siirtyy paikasta toiseen poliittisten päätösten tai operatiivisten tilanteiden edellyttämällä tavalla. Reservi, joka osaa ja kykenee nopeaan toimintaan.

Hassinen muistuttaa, etteivät kalustohankkeet ole vain Rajavartiolaitoksen tarpeisiin.

- Näitä tulee tarkastella kansallisina hankkeina, sillä ne palvelevat kaikkia suomalaisia turvallisuusviranomaisia. Olemmekin saaneet tukea muilta viranomaisilta, erityisesti Puolustusvoimilta. Heillä on sellaista osaamista, mitä meiltä ei löydy.

Hankkeet ovat kiinnostaneet erityisesti valmistajia.

- Nämä ovat olleet myös toimittajien puolelta mielenkiintoisia hankkeita. Kun tietää tehtäväkenttämme ja mitä välineitä ja tekniikkaa niihin tulee sijoittaa, se on tarjonnut heille haasteita. On ollut hieno juttu havaita, että toimittajilla on kiinnostusta, innostusta ja halua olla mukana kehittämässä jotain aivan uutta.

Kiitosta menee myös omalle välle.

- Meidän henkilöstömme ammatitaito ja asenne on aivan rautainen, niin hankkeiden valmisteluvaiheesta alkaen ja nyt kun niitä viedään eteenpäin kohti käyttöönottoa.

Kohoavat toimintamenot huomioitu

Uusien suorituskyykyjen kehittämisen hankkeiden kautta on taloudellisesti iso ponnistus. Seurauksena on myös toimintamenojen nousu, joka on kuitenkin jo huomioitu suunnitelmissa.

- Olemme tuoneet kustannusten nousun hyvin avoimesti esille poliittiselle johdollemme, ja he ovat olleet tässä suhteessa hyvin ymmärtäviä. Meillä on varallisuus uuden kaluston käyttöön. Rajavartiolaitoksen ei tarvitse säästää sen takia, että meille tulee uutta suorituskyykyä,

vaan me voimme jatkaa normaalia operatiivista toimintaamme.

Hassinen nostaa esimerkkinä Turkuun sijoitettavat monitoimilento-koneet.

- Kokonaisrahoitukseen sisältyy kaluston tarvitsemat uudet tilat. Uusien koneiden operatiivinen käyttö voi alkaa koneiden saavuttua, eikä uusien tilojen valmistumista tarvitse odotella. Tämä tulee näkymään varmasti myös kaluston elinkaareissa.

Isoille lisärekrytoinneille ei tarvetta

Uusien kalustojen käyttöönotto tapahtuu olemassa olevan henkilöstön kautta ilman merkittäviä lisärekrytointeja.

- Lähtökohtaisesti henkilöstön käyttämä vanha suorituskyky korvaantuu uudella. Toki käyttöömme tulee sellaista kyvykkyyttä ja välineistöä, johon meillä ei välttämättä löydy osaamista. Tällöin puhutaan täsmärekrytoinneista.

Hankkeisiin sisältyy myös osaamisen kehittämistä.

- Tätä viedään eteenpäin balanssissa, osaaminen ja suorituskyky.

Hassinen palaa tässä yhteydessä tulevaisuuden rakentamiseen.

- Uuden kaluston käyttöönoton myötä ei tule toimia samalla lailla kuin aikaisemmin. Jatkossamme teemme joitakin asioita ihan eri tavalla kuin tällä hetkellä.

Esimerkkinä hän nostaa esteaidan.

- Uuden aidan myötä meillä on käytössä tiestö ja tekninen valvontakalusto. On sanomattakin selvää, ettei toiminta voi olla täysin samanlaista kuin ennen.

Kansainvälinen toiminta on osa arkea

Natoon liittymisen myötä kansainvälisyys ja yhteistoiminta liittolaisvaltioiden kanssa on kasvanut merkittävästi.

- Kannattaako meidän enää puhua kansainvälisestä toiminnasta, koska siitä on tullut ihan normaalia eurooppalaisessa mittakaavassa? Toimimme yhtenäisesti eurooppalaisten intressien turvaamiseksi. Meillä on kyky toimia yhdessä, tukea ja ottaa tukea vastaan.

Rajavartiolaitos toimii osana Euroopan raja- ja merivartiovirastoa Frontexia.

- Frontexin pysyvä joukko on ke-

hittyvä elementti, tosin monesti eurooppalaiseen lainkäyttöön liittyy rajoitteita.

Hassinen korostaa kahdenvälisiä suhteita eri maiden viranomaisiin.

- Tapasin Latvian Rajavartiolaitoksen päällikön, ja hän kysyi, voimmeko tukea heitä. Ja nythän meillä on ollut partiot Latvian ja Valko-Venäjän rajalla Latvian tukena. Lainvalvontaviranomaisina voimme omilla päätöksillä tukea toinen toisiamme hyvinkin nopeasti.

Henkilöstön osallistuminen Frontex-toimintaan pyörii hyvin, sillä kaikkiin tehtäviin löytyy halukkaita. Vaihteluakin tosin on.

- Ihmisten elämäntilanteet vaihtelevat, se on normaalia. Tehtävien pitää olla mielekkäitä ja niistä pitää olla kotiin tuomisia. Kaikkia elementtejä pitää kehittää, niin palvelusolosuhteita kuin palvelusuhteen ehtojakin.

Keskustelussa nousee esiin myös Rajavartiolaitoksen tuki Puolustusvoimille Tanskan ilmatilan turvaamisesta lokakuussa.

- Tämä on hyvä esimerkki, millaisia tilanteita saattaa syntyä eurooppalaisessa turvallisuusympäristössä. Meillä pitää olla kyky tukea, tarvittaessa puhutaan jopa tuntiluokasta. Vastaavia tehtäviä tulee varmasti lisää tulevaisuudessa.

Muutokset organisaatiossa olivat paluuta vanhaan

Kaakkois-Suomen ja Pohjois-Karjalan rajavartiostoissa toteutettiin organisaatiomuutos 1.6.2025 alkaen. Näiden vartiostojen rajatarkastus-asetat yhdistettiin hallinnollisesti rajavartioasemien kanssa, jolloin niiden alueella ei toimi enää itsenäisiä rajatarkastusasemia.

- Kun itärajalla ei ole rajaliikennettä eikä sitä näytä olevan lähitulevaisuudessakaan, palasimme vanhaan organisaatiomalliin. Meillä on vielä palveluksessa virkamiehiä, joilla on kokemusta, miten silloin toimittiin.

Muutos on tehty henkilöstön kanssa yhdessä ja yhteistä suunnittelua on tehty paikallisesti.

- Syntyi isoja yksiköitä, joten vastuuta jaetaan eteenpäin. Tulee myös tarkastella joidenkin tehtävien osalta, onko tarvetta muuttaa aikaisempia oto-tehtäviä täysipäiväisiksi. Mennään jalat maassa nykytilanne huomioiden. Tarkastuskierroksillani ei ole tullut korviini kritiikkiä.

Osaamisen siirto on jokapäiväistä

Opistoupseerien määrä vähenee vuosi vuodelta reserviin siirtymisten takia. Virastossa ei korosteta erikseen heidän osaamisensa ulosmittaamista.

- Osaamisen siirto on ollut aina osa normaalia toimintaa, eikä se koske mitään tiettyä henkilöstöryhmää. Vanhemmilla virkamiehillä on aina joku perässäkävijä. Niin minäkin tein urani alussa, ja saan olla kiitollinen sen aikaisille esikuville, erityisesti kädentaitojen suhteen. Tämä on kulttuurillinen tapa tiedon siirtoon.

Rajavalvonta nyt ja tulevaisuudessa

Haastattelun lopussa palataan alkuun ja pohditaan, miten viraston tulevaisuus rakentuu haasteineen ja vahvuuksineen.

- Kyllä se on kyky lähteä merkistä liikkeelle: osaaminen, varusteet ja lainsäädäntö kunnossa. Tämä toteutuu tietysti jo osin nykyäänkin, mutta se tulee vielä kehittymään. Tätä on pakko viedä eteenpäin.

Haasteina ovat turvallisuusympäristö sekä talouden haasteet. Vahvuudet kuitenkin voittavat ne.

- Äärimmäisiä vahvuuksiamme on Suomen turvallisuusviranomaisten kyky toimia yhdessä. Operaatiot alkavat heti eikä toimintojen yhteensovittamisella. Tämä toimintatapamme on kallein aarteemme.

Markku Hassinen

Rajavartiolaitoksen päällikkö

Vara-amiraali, 61-vuotias

- Työskennellyt aikaisemmin mm. Suomenlahden merivartioston komentajana, Suomen Brysselin EU-edustustossa ulkoasiainhallinnon rajavallvonta-asiantuntijana, raja- ja meriosaston osastopäällikkönä, henkilöstöosaston osastopäällikkönä sekä Rajavartiolaitoksen apulaispäällikkönä

- Naimisissa, neljä lasta

- Harrastaa trumpetin soittoa (ammattimuusikko) sekä fyysisen ja psyykkisen toimintakyvyn ylläpitoa

Motto/elämänohje: Asiat kyllä järjestyvät. Eletään niin kuin opetetaan ja toimitaan vastuullisesti.

Pienin muutoksin kohti tulevaa

Teksti: Juha Susi

Edustajakokouksen tekemistä päätöksistä ehkä yllättävin oli hallituksen koon pienentäminen yhdellä. Näin saatiin kustakin, voisiko sanoa toimialueesta, kaksi henkilöä hallitukseen. Jatkossa maa-, meri-, ilmapuolustus, raja ja Pääesikunta ja sen alaiset laitokset saavat kukin kaksi edustajaa. Kun hallituksen jäsenistä valitaan myös oman tulosityksikkönsä yhteistoimintaedustajat, tarjoaa uusi kokoonpano tähän luonnollisen ratkaisun varsinaisen edustajan ja hänen varamiehensä kautta.

Käytäväkeskusteluiden perusteella moni kokousedustaja tuntui olevan erityisen tyytyväinen Pääesikunnan ja sen alaisten laitosten toimijoiden saamisesta mukaan hallitustyöskentelyyn. Eihän sitä heiltä aikaisemmin kielletty tietenkään ole, vaan syy on yksinkertaisempi: esityksiä ehdokkaista ei ole vain tehty. Vuosien varrella liiton Puheenjohtajapäivien yhteydessä onkin monesti muistutettu yhdistyksiä kartoittamaan myös oman kotijoukkonsa ulkopuolella työskentelevien jäsenien kiinnostusta lähteä mukaan hallitustyöskentelyyn.

Hallituksen koon pienentäminen on niitä ensimmäisiä askelia, joita on tehtävä valmistauduttaessa 2030-lukuun. Pienenevästä jäsenpohjasta ehdokkaiden kartoittaminen on jokaiseen vaalikokoukseen arvatenkin entistä työläämpi. Muistutuksena säännöthän mahdollistavat edelleen maksimissaan 11 hengen hallituksen, nyt vain valittiin kymmenen henkilöä.

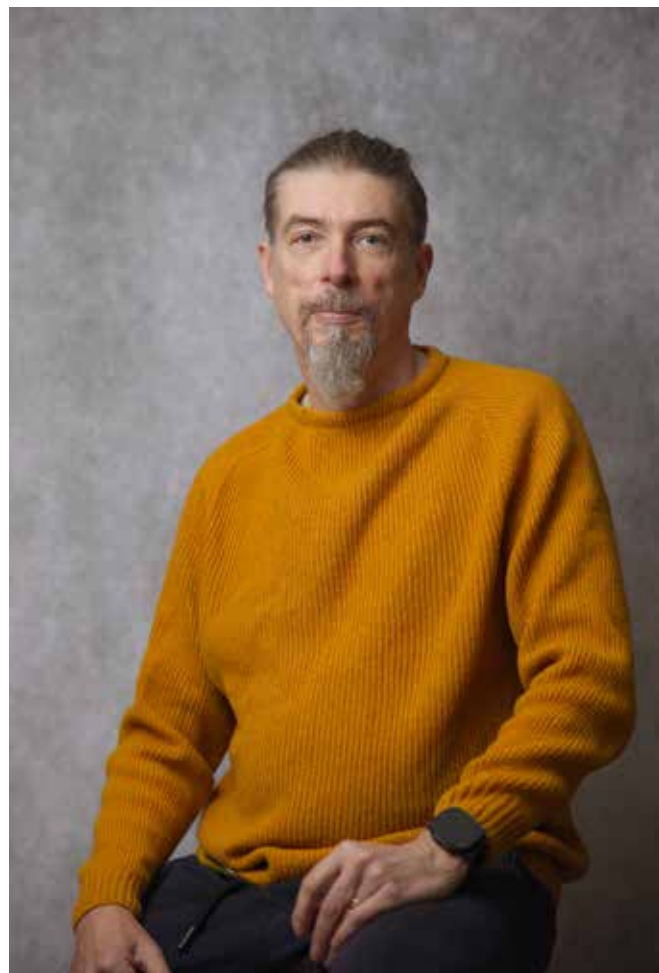
Käytäväkeskusteluissa nousi esiin myös mahdollisten seuraajien kartoittaminen. Head hunting, suorahaku, on tuttua siviiliyritysten puolelta. Se ei suoraan istu yhdistystoimintaan, mutta mahdollisten tulevien toimijoiden tiedusteleminen ennakoon olisi eräänlainen sovellus tästä. Kartoittaminen varmasti helpottaisi neljän-viiden vuoden kuluttua tilannetta. Enkä tarkoita nyt paikallisia toimijoita, vaan henkilöitä, jotka olisivat valmiita lähtemään liiton hallitukseen tai luottamusmieheksi alue- tai keskustasolle.

Seuraavaan vaalikokoukseen on aikaa neljä vuotta. Se hurauttaa nopeammin kuin uskommekaan.

Saatua palautetta vuoden varrelta

Kiitokset palautetta antaneille. Olemme arponeet seuraaville yhteystietonsa antaneille henkilöille tavarapalkintoja: **Samu Vedenjuoksu, Tero Paukeri ja Eino Kontiola.** Onnittelut!

Eräissä palautteissa toivottiin kotisivujen lehtiarkiston ulottuvan pidemmälle historiaan. Nythän ne alkavat vuodesta 2011. Löytyykö tätä varhaisempia lehtiä pdf-muodossa, on tutkimatta. Painetuista lehdistä löytyy kyllä arkistokappaleet, mutta niiden tallentaminen sähköiseen

Kuva: Juha Suden kotiaarkisto

muotoon on käsityötä eli ne tulisi skannata aukeama kerrallaan. Tälle työmäärälle ei ole nähty tarvetta.

Palautteissa kiitellään usein artikkeleiden monipuolisuudesta. Aiheet juttuihin pohjautuvat pitkälti lukijoilta ja liiton eri tehtävissä toimivilta saatuihin juttutoiveisiin. Nämä täydentävät liiton vakio- ja edunvalvontatapahtumista tiedottamista muistaen, että Päälystölehti on ammatillisen jäsenlehti.

Päälystölehden vahvennettu toimitusneuvosto koostuu taas tammikuussa laatimaan ensi vuoden lehti-aiheita haastateltavine henkilöineen näiden teiltä saatujen esitysten perusteella.

Oletko miettinyt mahdollisesti liittyä mukaan kirjoittajaksi? Nyt on hyvä aika. Perekymme ja opastamme kyllä kirjoitustyöhön. Toivomme kirjoittajien olevan vielä palveluksessa olevia henkilöitä. Erityisesti rajan piirin suuntaan toive on kova.

Laittakaa palautetta taas tulemaan oheisen QR-linkin kautta.

Toivotan tässä vaiheessa vuotta kaikille lukijoille hyvää joulua ja onnellista uutta vuotta!

Anna palautetta.

Sopimukset muuttuvassa maailmassa

Teksti: Jarno Pöntinen, Päälystöliiton hallituksen jäsen

Kuva: Luca Zaitsev/Karjalan prikaati

Viimeiset vuodet ovat olleet monella tapaa poikkeuksellisia muun muassa koronasta ja Venäjän hyökkäyssodasta johtuen. Nämä vuodet ovat johtaneet moniin muutoksiin yhteiskunnan eri tasoilla ja Puolustusvoimissa.

Suomi liittyi Natoon, minkä seurauksena solmittiin isäntämaasopimus. Kansainväliset harjoitukset ja sitä kautta ulkomaisille joukoille annettava tuki ovat lisääntyneet moninkertaisesti. On siis helppo ymmärtää, että tämä sitoo henkilöstöä ja työaika enenevässä määrin. On esimerkiksi nimettävä yhdyshenkilö, joka vastaa puhelimeen varsinaisen virka- ja työajan ulkopuolella ja aloittaa työskentelyn välittömästi puhelun saatuaan, Naton isäntämaasopimukseen liittyvän tukivoitteen vuoksi.

Korona ja sen aikaiset koulutus- ja kertausharjoitusjärjestelyt haastivat meidät ajattelemaan eri tavalla kausi-influenssasta ja muista epidemioista. Eri osastot pidetään erillään, ja epidemioiden leviämistä ehkäistään hygienian ja suojainten käyttöön kannustamalla. Tämä on myös lisännyt perusyksiköiden henkilöstön työ määrää. Heitä veloitetaan vastaamaan puhelimeen vapaapäivänä kotoaan ja aloittamaan varusmiehen neuvonnan välittömästi puhelimeen vastattuaan. Tämä lisää merkittävästi henkilön sidonnaisuutta työhön ja sitoo työaika pois perustyöstä.

Kaikessa kiireessä näyttää unohduneen, että meillä on sopimuksia. Tulisiko niitä tarkastella ja miettiä, onko niissä päivystystarvetta vai vastaavatko ne näin voimakkaasti muuttuneen toimintaympäristön ja maailmantilanteen aiheuttamiin haasteisiin?

Puolustusvoimien työaikasopimus (PVTAS) on tästä hyvä esimerkki. Siinä määritetään erityispalvelumoodot, kuten sotilaallinen harjoitus, meripalvelus, päivystyspalvelu ja

varallaolo. Antaako sopimus riittävästi mahdollisuuksia töiden järjestelyyn niin, että uudet vaateet saadaan täytettyä? Vastaukseni on ei. Joukko-osastossa pitkään työskennelleenä näen, että nyt olisi tarve päivittämiselle. Perusteena edellä mainitsemani esimerkit, joissa on hankaluutta järjestellä virkamiesten työajat ylitöiden puitteissa tai sovitun mukaisilla työaikajärjestelyillä.

Puolustusvoimissa oli aikanaan vastaavanlainen haaste. Tuolloin kansainvälisiin kuljetuksiin liittyvien tarpeellisten tukitoimien toteuttaminen normaalina virkatehtävinä työvuoroluettelon mukaisesti ei ollut mahdollista, kun huolitsija edellytti yhteyshenkilöä, jonka tuli olla tavoitettavissa ympäri vuorokauden. Ongelma tunnistettiin ja siitä neuvoteltiin. Päästiin sopimukseen, jonka tuloksena PVTAS 24 pykälään lisättiin uusi varallaolon muoto: ehdoton tavoitettavuus. Tästä Pääesikunnan henkilöstöosasto on määräyksellään (AM10550) ohjeistanut, mitä kyseisen varallaolon soveltamisesta on sovittu. Sopimus koskee vain ja ainoastaan Puolustusvoimien vaarallisten aineiden ja sotilasmateriaalin

kansainvälisten kuljetusten tukitoimien korvaamista tilanteissa, joissa huolitsija edellyttää yhteyshenkilöä.

Virastossamme on alkamassa virkaehtosopimusneuvottelut. Nyt on loistava mahdollisuus päivittää sopimus vastaamaan tämän päivän vaateita. Se, luodaanko uusia erityispalvelumootoja vai laajennetaanko nykyisten käyttöä, ratkeaa neuvotteluissa. Toivottavasti niihin päästään. Tarvitaan rohkeutta tarttua härkää sarvista ja avoimuutta uusille ajatuksille. Yhdessä tekemällä asiat saadaan kyllä kuntoon.

**Yliluutnantti
Jarno Pöntinen, 46 v**

- Kotipaikka Kouvola
- Osastoupseeri
- Karjalan prikaati, Vekaranjärvi

Matala inflaatio heijastuu eläkkeisiin

Teksti: Juha Susi

Sosiaali- ja terveysministeriö (STM) vahvisti loka-kuun lopussa työeläkeindeksin ja palkkakertoimen. Työeläkeindeksillä tarkistetaan maksussa olevat työeläkkeet, kun vastaavasti palkkakeroa käytetään tulevan työeläkkeen määrittämiseen.

Työeläkeindeksi on ensi vuonna 3 104. Kuluva vuosi on indeksiksi 3 077. Tämän mukaisesti työeläkkeitä korotetaan vuoden vaihteessa 0,88 prosenttia. Työeläkeindeksiä laskettaessa palkkojen muutoksen osuus on 20 prosenttia ja hintojen muutoksen 80 prosenttia. Kun inflaatio on ollut matalalla kuluva vuosi, ei indeksikään voi nousta paljoa.

Palkkakero nousee puolestaan 2,33 prosenttia. Sotilaseläkettä määritettäessä eläkeperuste määräytyy kunakin laskentavuoden palkkatulon ja eläketapahtumavuoden palkkakertoimen avulla. Lisäksi palkkasummasta vähennetään TyEL-maksu.

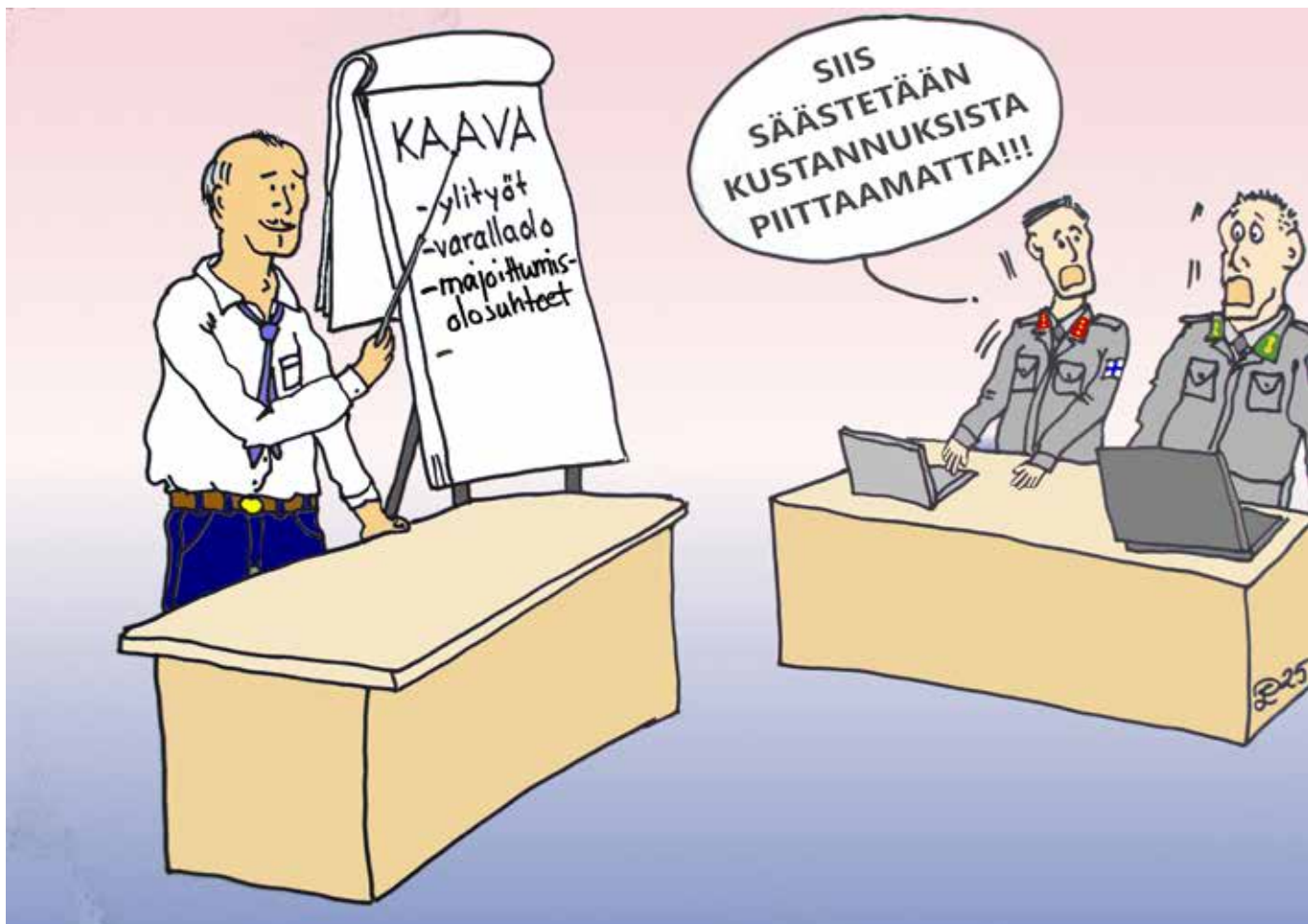
STM vahvisti marraskuussa elinaikakertoimen. Elinaikakertoimen tarkoituksena on sopeuttaa alkavien työeläkkeiden tasoa ja eläkemenoa sen mukaan, miten odotettavissa oleva keskimääräinen elinikä muuttuu.

Vuonna 2026 odotettavissa oleva keskimääräinen elini-

kä nousee edelliseen vuoteen verrattuna, jolloin vuodelle 2026 vahvistettu elinaikakerroin (0,94643) pienentää eläkkeitä enemmän kuin vuodelle 2025 vahvistettu elinaikakerroin. Kerroin siis leikkaa 5,357 prosenttia eläkettä, mikäli jäät ensi vuonna eläkkeelle. Kerroin määräytyy yhden kerran kullekin henkilölle, eikä se muutu eläkkeellä olon aikana.

Esimerkkilaskelmia eläkkeiden korotuksista vuodelle 2026

Eläke	Eläkkeen korotus kuukaudessa
2 500 €	22,00 €
2 750 €	24,20 €
3 000 €	26,40 €
3 250 €	28,60 €
3 500 €	30,80 €
3 750 €	33,00 €
4 000 €	35,20 €

Kaavalain soveltaminen solmussa ja remontin tarpeessa

Teksti: Marko Jalkanen

Vuonna 2015 Pariisissa nähtiin ennennäkemätön terrori-iskujen sarja. Ääri-islamilaisten hyökkäysten sattumanvaraisissa iskuissa kuoli yli 130 ihmistä. Tapahtumia seurasi Ranskan pyyntö EU:n turvatakuiden käyttöönotosta. Ranska vetosi ns. Lissabonin sopimukseen, jossa EU:n jäsenvaltiot olivat sitoutuneet auttamaan kaikin keinoin, jos yksi maa joutuu sotilaallisen hyökkäyksen kohteeksi. Kyseessä oli EU:n historiassa ensimmäinen kerta, kun jokin maa pyysi muilta jäsenmailta sotilaallista apua vetoamalla turvatakuisiin.

Vielä tuolloin Suomen sotilaallinen avunanto ja turvatakuiden aktivointi ei ollut lain puitteissa mahdollista. Suomi vastasi avunantopyyntöön lähettämällä lisää YK-sotilaita Libanoniin UNIFIL-operaatioon ja vapauttamalla näin ranskalaisjoukkoja partiointiin Pariisin kaduille ja muualla Ranskaan. Pian kuitenkin Suomen hallitus esitti puolustusvoimien tehtävien muuttamista niin, että Suomella olisi jatkossa edellytykset osallistua entistä laajemmin kansainvälisen avun antamiseen ja vastaanottamiseen. Vuonna 2017 nämä lisättiin puolustusvoimista annettuun lakiin.

Saman vuoden lopulla puolustusministeriö ja henkilöstöjärjestöt pääsivät sopimukseen kansainvälisen avunantotehtävien palvelussuhteen ehdoista. Neuvotteluja asiasta ehdittiin käydä reilun vuoden ajan. Uutta sopimusta sovittiin noudatettavaksi sotilaallisissa operaatioissa, joissa kansainvälisen avun antamisen tarkoituksen saavuttamiseksi varaudutaan sotavarusteiden tapaan asevoiman käyttöön. Tuolloin todennäköisimpänä avunannon skenaariona pidettiin sitä, että Ruotsin aluevesillä tehdään sukellusvenehavainto ja Suomelta pyydetään etsintätyössä apua. Sittemmin tätä ns. kaavalakia on sovellettu Afga-

nistanin evakuointi- ja suojausoperaatioissa sekä Naton huippukokouksen suojauksessa Vilnassa. Näihin operaatioihin palvelussuhteen ehdot saatiin neuvotteluosapuolten välillä muodostettua hyvässä konsensuksessa.

Tämän jälkeen kaavalain soveltaminen on karannut sen alkuperäisestä tarkoituksesta. Työnantaja on katsonut useimmiten niin, että ulkomaan sotilastehtäviin lähdetään virkamatkaperusteisesti kotimaan tehtäviä varten laadituilla sopimuksilla. Sanahelinällä ja kikkailulla on perusteltu, että kansainvälisessä tehtävässä kyse ei ole sotilaallisesta operaatiosta. Viimeisin kummallisuus ulkomaisen avunannon soveltamisesta nähtiin syksyllä, kun Suomi lähetti droonien tunnistamiseen ja vastatoimiin kykenevän sotilasosaston suojaamaan EU:n huippukokousta Tanskassa. Yksikkö suorituskykyineen alistettiin osaksi Tanskan puolustusvoimia, ja puolustusministeri Häkkinen kertoi vielä, että yksikölle oli annettu asianmukaiset voimankäyttöoikeudet.

Työnantaja katsoi, että tämäkin oli tavanomainen virkamatka ja kotimaan palvelussuhteen ehdoilla, tosin sillä kaneetilla, että mikäli tilanne eskaloituu paikan päällä, siirrytään ns. kerroinpalkkoihin. Tämän kaltaisesta menettelystä ei aikanaan sovittu, että operaatioon lähdettäisiin ensin kotimaan ehdoilla ja sitten siirryttäisiin kaavalain mukaisiin ehtoihin, mikäli alueella räjähtäisi. Tilannekatsauksen perusteella Tanskassa varauduttiin nimenomaan sotavarusteiden tapaan asevoiman käyttöön droonien havaitsemiseksi ja torjumiseksi.

Suomi on myös useamman vuoden ajan osallistunut kaavalain nojalla Ukrainan asevoimille annettavaan koulutusoperaatioon, jollaisesta myöskään ei aikanaan puhuttu palvelussuhteen ehtoja laadittaessa.

Kuva: Jyrki Lukkarinen

Ulkomaan palvelussuhteen ehdot määräytyvät tässäkin kotimaassa sovellettavien virkaehtosopimusten mukaisesti. Ei ole yllätys, että brittiläisjohdossa olleen suomalaisosaston kolmiviikkoisjakson ylityömäärät ovat ajoittain olleet ns. överitasoa eikä sopimuksessa sovittuja lepoaikoja ole aina pystytty noudattamaan.

Nämä esimerkit osoittavat, että kaavalain soveltaminen on solmussa ja vaatii uudelleentarkastelua. Vuonna 2016 puolustusministeriö pyrki siihen, että kansainvälisen avun antamisen tehtävissä olisi toimittu pelkästään kotimaan palvelussuhteen ehdoilla. Ammattisotilasjärjestöt eivät tätä tuolloin hyväksyneet. Kotimaan sopimuksia ja tehtävänkuvauksia ei ole laadittu ulkomaan operaatioita tai sodan ajan tehtäviä varten. Lisäksi tehtäväkuvaukset sisältävät usein asevelvollisten kouluttajatehtäviä. Järjestöt pyrkivät neuvotteluissa yksinkertaiseen ratkaisuun, jotta operaatioissa vältettäisiin monimutkaiset työajan laskentamallit esimerkiksi ylitöiden ja korvattavien lepoaikojen selvittämiseksi. Näistä lähtökohdista saatiin aikanaan yhdessä aikaan toimiva sopimuskokonaisuus. Nämä perusteet eivät ole vielä kukaan muuttaneet, mutta näyttää siltä, että viime aikoina ne on unohdettu.

Liittoon uusi päätoiminen pääluottamusmies

Aukeaman tekstit: Marko Jalkanen

Kuva: Juha Susi

Päällystöliiton hallitus valitsi liiton uudeksi päätoimiseksi pääluottamusmieheksi kapteeni **Marko Ylönen** (53) 11.2.2026 lukien. Tehtävä sijoittuu Pääesikunnan kanslian kokoonpanoon.

Ylösellä on pitkä kokemus Päällystöliiton eri luottamusmiestehtävissä. Hän on toiminut paikallistason luottamusmiestehtävissä vuodesta 2006 lähtien ja vuodesta 2013 alueellisena pääluottamusmiehenä, jonka toimialueena on ollut Pääesikunta ja sen alaiset laitokset. Tässä tehtävässään Ylönen on kuulunut liiton keskus- ja aluetason pääluottamusmiehistä koostuvaan asiantuntija- ja neuvotteluryhmään, joka tuottaa edunvalvontainformaatiota liiton hallinnon päätöksentekoon. Lisäksi Ylönen on kuulunut vuosien ajan asiantuntijajäsenenä Puolustusvoimien logistiikkalaitoksen aluehallintotason OTV-arviointiryhmään.

Ylönen kertoo olevansa otettu saamastaan luottamuksesta tullessaan

valituksi liiton luottamusmiestöiminnan kärkitehtävään.

- Tunnistan tehtävän haastavuuden, mutta onneksi kyse ei ole yksilölajista: meillä on hyvin toimiva edunvalvontakoneisto ja toimisto, joilta saan varmasti tukea tehtävän hoitamisessa. Yhdessä tekemällä turvaamme jatkossakin jokaisen jäsenen edunvalvonnan.

Vuonna 1996 peruskurssi 52:n krh-linjalta valmistunut Ylönen on suorittanut opistoupseerien jatkokurssin henkilöstölinjalla vuonna 2006. Virkatehtävissään Ylönen toimii tällä hetkellä Puolustusvoimien palvelukeskuksen esikunnassa Joensuussa henkilöstöpalveluyksikössä sektorin johtajan tehtävässä. Vuoden vaihteen jälkeen tulevassa työssään päätoimisena pääluottamusmiehenä Ylönen johtaa liiton luottamusmiestöimintaa ja vastaa luottamusmiesspalveluista. Lisäksi Ylönen toimii keskustason OTV-arvioinnin asiantuntijajäsenenä Pääesikunnassa.

Siirtotilanteiden palkkauksessa väärinymmärryksiä

Kuluneena vuotena puolustusvoimissa on noussut esiin pari perustavanlaatuista väärinymmärrystä palkkausjärjestelmästä ja sen soveltamisesta. Väärinymmärrykset ovat koskeneet tilanteita, joissa virkamies siirtyy vaativuudeltaan alemman tasoiseen tehtävään. Kyse on palkkausjärjestelmän aivan keskeisistä perussäännöistä.

Ensimmäinen näistä epäselvyyksistä koskee henkilökohtaisen palkanosan muodostumista. Niissä tilanteissa, joissa puolustusvoimien virkamies on velvollinen siirtymään alemman vaativuusluokan tehtävään ja hänen palkkauksensa muodostuu takuupalkasta, henkilökohtainen palkanosa lasketaan kulloinkin maksussa olevasta vaativuusluokas-

ta eli ns. maksuvaativuusluokasta. Suoritusarvioinnin prosenttiosuus lasketaan uuden alemman vaativuusluokan tehtävästä, mutta eurot lasketaan vanhasta tehtävästä tai palvelushistoriasta muodostettavasta takuupalkasta. Tämä asia ei näytä olleen kaikille selvää.

Toinenkin väärinymmärrys koskee takuupalkan muodostumista. Tapauksissa, joissa puolustusvoimissa ilmoitetaan alemman vaativuusluokan tehtävä haettavaksi, ei hakija pääsääntöisesti menetä oikeuttaan takuupalkkaukseen, kun ilmoittaa käytettävyytensä tehtävää kohtaan. Niissä tapauksissa, joissa työnantajan tulkinnan mukaan virkamiehellä on uhkana menettää takuupalkka-oikeutensa, on työnantajalla velvolli-

suus ilmoittaa tästä hakijalle ennen valintaprosessia esimerkiksi henkilökohtaisessa yt-menettelyssä. Virkamiehellä on oikeus vetäytyä prosessista, ellei hän hyväksy palkkauksen alenemista.

Palkkavirheiden todennäköisyys on kasvanut, kun säännönmukainen kuukausipalkkaus muodostuu tehtävän vaativuudesta ja henkilökohtaisesta työsuorituksesta. Nykyisin korostuukin virkamiehen oma vastuu tarkastaa palkkalaskelmansa. Mikäli palkkalaskelmassa on epäselvyyksiä tai jotain, mitä ei ymmärrä, päällystöliittolaiset luottamusmiehet avustavat ja neuvovat palkkauksen soveltamiskysymyksissä.

Monet Nato-komennuksien palvelussuhteen ehdoista ovat vielä avoinna

Viime vuoden alussa, kun Naton komentorakenteen palvelussuhteen ehdoista päästiin neuvottelutulokseen, asiasta uutisoitiin mediassa varsin näyttävästi. Jollekin saattoi muodostua virheelinen käsitys siitä, että kaikki Nato-komennuksien palvelussuhteen ehdot olisivat valmiit. Näin ei suinkaan ole, ja puolustusministeriössä ja Pääesikunnassa on viime aikoina neuvoteltu henkilöstöjärjestöjen kanssa ahkeraan.

Valtioneuvosto julkaisi viime vuonna puolustusselonteon, joka on Suomen ensimmäinen puolustus-selonteko Nato-jäsenyyden aikana. Selonteko linjaa maanpuolustuksen kehittämistä ja turvallisuuspoliittisia painotuksia vuoteen 2030-luvulle saakka, ottaen huomioon muut-

tuneen turvallisuusympäristön ja Venäjän muodostaman pitkäaikaisen uhan. Lisäksi selonteko määrittää puolustuspoliittiset linjaukset Suomen puolustuskyvyn ylläpidolle ja kehittämiselle osana Natoa. Jatkossa puolustusvoimien on voitava osallistua joustavasti ja tarvittaessa viiveettä liittokunnan pelotteen ja puolustukseen ylläpitoon yhdessä liittolaisten kanssa ja osana liittokunnan normaalia toimintaa.

Eduskunnan puolustusvaliokunta korosti tätä selontekoa käsitellessään, että epäselvät ja toisistaan merkittävästi poikkeavat palvelussuhteen ehdot eivät ole tarkoituksenmukaisia. Tämän takia puolustushallinnon on kyettävä yhdenmukaistamaan ja selkeyttämään erilaisissa kansainvälisissä tehtävissä

palvelevien henkilöiden palvelussuhteen ehtoja. Yksinkertaistamiselle onkin varmasti tarvetta. Nykyiset kansainvälisten tehtävien palvelussuhteen ehdot ovat epäselviä ja varsin vaikeasti ymmärrettäviä, ellei niihin ole pystynyt tosiasiallisesti perehtymään.

Neuvottelujen sisällöstä kerrotaan jäsenistölle tuonnempana, kun neuvottelut etenevät ja asiasta on saatu tehtyä jotain päätöksiä.

Valtiolle uudet suositukset etätyöstä

Valtion työmarkkinalaitos julkaisi äskettäin uudet valtiohallinnon etätyösuositukset, joista uutisoitiin mediassa melko laajasti. Valtiolla on edelleen laajat mahdollisuudet tehdä etätöitä, mutta uudella suosituksella halutaan edistää työpaikkojen yhteisöllisyyttä ja työhyvinvointia sekä parantaa valtionhallinnon tuottavuutta.

Päivitetty etä- ja hybridityöohje sisältää uusia läsnätyötä koskevia suosituksia, joiden soveltamiskäytännöt jokainen virastotyönantaja arvioi oman organisaationsa näkökulmasta. Uudistetussa ohjeessa on huomioitu valtionhallinnossa toteutettava hybridityö, jossa läsnätyön vähimmäismääräksi suositellaan keskimäärin 12 päivää kuukaudessa.

Etätyötä voi jatkossa tehdä myös osan päivästä. Osittaisena etätyöpäivänä etätyöpisteen ja työpaikan väliset matka-ajat eivät ole työaikaa.

Valtion pyrkimyksenä on tukea jatkossakin kattavasti työn ja perhe-elämän yhteensovittamista, jota etätyömahdollisuus varmasti edesauttaa. Etätyö parantaa myös organisaation henkilöstöjohtamista. Moni esimies saattaa kuvitella johtavansa alaisiaan, kun näkee heitä työpisteen käytävillä, tietämättä yhtään alaisten sen päivän työn tehosta ja työsuoritteista. Etätyöstä sovitattaessa on syytä sopia etukäteen, mitä ja millaisia työtuloksia esimiehet alaisiltaan odottavat.

Puolustusvoimien ja Rajavartiolaitoksen omat virastokohtaiset etä-

työohjeet ovat jo tällä hetkellä sisältyneen lähellä näitä valtiohallinnon uusia etätyösuosituksia. Molemmat virastot ovat kuitenkin kertoneet tarkastelevansa omia ohjeidensa päivitystarpeita tuonnempana.

Vuoden 2026 virastoerä-neuvottelut lähestyvät

Teksti ja kuva: Jukka Mäkinen

Rajavartiolaitoksen virkaehtosopimusneuvottelut käynnistyvät näillä näkymin tammikuun puolessa välissä Rajatalon kokouskeskuksessa.

Marraskuun kehittämisryhmän yhtenä aiheena oli vuoden 2026 virastoeräneuvotteluihin valmistautuminen ja alustavan neuvotteluajataulun tarkastelu. Näillä näkymin työnantaja toimittaa joulukuussa henkilöstöjärjestöjen edustajille palkka-aineiston, jonka pohjalta järjestöjen on mahdollista laskea omille tavoitteilleen kustannukset. Tavoitteet esitellään kaikkien järjestöjen ja työnantajan toimesta ensimmäisessä neuvottelutapaamisessa, joka alustavan aikataulun mukaan on 15.1.2026. Neuvottelujen tarkempi aikataulu vahvistunee joulukuun kehittämisryhmässä. Neuvotteluihin voi osallistua paikan päällä Rajatalolla tai etäyhteydellä. Jo aikaisemmin sopijaosapuolien kesken on todettu, että joulukuussa 2023 perälautaan mennyt virastoerän neuvottelutulos on hyvä pohja tuleville neuvotteluille. Tässä yhteydessä on myös mahdollista neuvotella neuvottelumääräyksen mukaisesti 1.5.2025 voimaan tulleiden valtion työajoista tehdyn virka- ja työehtosopimuksen muutoksien toteuttamisesta työajoista tehtyyn tarkentavaan virkaehtosopimukseen (Rajavartiolaitoksen työaikasopimus).

Päällystöliiton neuvottelutavoitteet määritellään Rajan piirin toimesta

Päällystöliiton vuoden 2025 Edustajakokous on päättänyt, että tavoitteiden priorisointi Rajavartiolaitoksen sopimus- ja neuvottelutavoitteiden osalta määritetään Rajan piirin toimesta. Neuvottelutavoitteita on pyydetty yhdistyksiltä useampaan kertaan vuoden 2025 aikana. Lisäksi neuvottelutavoitteita on käsitelty kevään ja syksyn alueellisilla luottamusmies- ja yhteistoimintapäivillä. Myös yksittäiset jäsenet ovat voineet lähestyä neuvottelijoita suorilla yhteydenotoilla. Edellä mainittujen pohjalta tavoitteet muodostetaan Rajan piirissä toimivan varapuheenjohtajan, hallituksen jäsenen, pääluottamusmiehen sekä pääluottamusmiehen varamiehen yhteistyönä. Tällä mallilla säävutetaan varsin kattava kuva jäsenistön, yhdistysten ja edunvalvojien tärkeimmistä neuvottelutavoitteista Rajavartiolaitoksen hallinnonalalla.

Työturvallisuuspäällikön erityisosan tulkintamuutos

Marraskuun kehittämisryhmään työnantaja toi käsiteltäväksi tulkintamuutoksen koskien työturvallisuuspäällikön erityisosaa. Rajavartiolaitoksessa maksettavista erityisistä on sovittu palkkausjärjestelmäsopimuksen allekirjoittamispöytäkirjan liitteessä 3 (Erityisosaluettelo). Työturvallisuuspäällikköä koskeva kirjaus on luettelossa numero 17.

Työnantajan mukaan nykyisessä RVLPAK B.2:ssa (Rajavartiolaitoksen työ- ja palvelusturvallisuus) ei ole enää määritettyä, mitä koulutusta työturvallisuuspäälliköltä edellytetään. Työsuojelun yhteistoimintalaissa työnantajalle on asetettu vaatimukset tehtävässä edellytystä pätevyyydestä ja työnantajan tulee siitä joka tapauksessa huolehtia. Koska RVLPAK B.2 ei enää vaadi tiettyä nimettyä koulutusta, niin 1.10.2025 lukien sellaisen käyminen ei ole enää myöskään erityisosan maksamisen edellytys. Erityisosan maksamiseen riittää jatkossa kyseiseen tehtävään määrääminen. Tässä on huomioitava se, että työturvallisuuspäällikön erityisosaan on oikeutettu ainoastaan yksi virkamies hallintoyksikköä kohden. Erityisosaluettelon vähimmäisvaatimusta koskeva teksti on tarkoitus päivittää tulevien virastoeräneuvottelujen yhteydessä.

Vaativuusarviointikäsi kirjan mahdolliset muutokset

Marraskuun kehittämisryhmässä yhtenä aiheena oli Rajavartiolaitoksen palkkausjärjestelmäsopimuksen allekirjoittamispöytäkirjan liitteeseen 1 (Vaativuusarviointikäsi kirja) mahdollisesti tehtävät muutokset. Alkuperäinen käsi kirja on otettu käyttöön yli 20 vuotta sitten, ja siihen on matkan varrella tehty jonkin verran teknisiä päivityksiä sekä muutoksia virastoeräneuvottelujen yhteydessä. Käsi kirja ei ymmärrettävistä syistä enää täysin palvele alkuperäistä tarkoitustaan. Marraskuun kokouksessa oli esillä muutamia konkreettisia esityksiä, joilla käsi kirjan käytettävyyttä olisi mahdollista parantaa. Päällystöliiton osalta keskusteluun nostettiin esimerkiksi uusien, yksimielisesti arvioitujen tehtävien sekä yhteisesti hyväksytyjen arviointilinjien mahdollinen sisäl-

lyttäminen käsi kirjaan. Lähtökohta on kuitenkin se, että vaativuusarviointikäsi kirjaa muutetaan virkaehtosopimusneuvottelujen yhteydessä, joten muutoksien käsittely tulee hyvin suurella todennäköisyydellä pöydälle tammikuussa aloitettavissa virastoeräneuvotteluissa. Työnantaja kannusti marraskuun kokouksessa henkilöstöjärjestöjä huomioimaan käsi kirjan muutostarpeet neuvottelutavoitteiden laadinnassa.

Tarkennus EPassin käyttöön

Rajavartiolaitoksen esikunta on julkaissut 20.12.2024 käskyn RVL2449706 (Työntekijöiden omaehtoiseen ravinto-, liikunta- ja kulttuuriedun tukemiseen tarkoitetun sähköisen maksuvälineen (mobiilisolovellus) käyttöönotto Rajavartiolaitoksessa). Käskyn mukaisesti Rajavartiolaitoksessa on otettu vuoden 2025 alusta käyttöön työntekijöiden omaehtoiseen ravinto-, liikunta- ja kulttuuriedun tukemiseen tarkoitettu sähköinen maksuväline (mobiilisolovellus). Palvelu on Rajavartiolaitoksen virkamiesten osalta käytettävissä kaikissa nykyisissä ja tulevaisuudessa etujen käyttöpaikoissa. Ajantasaisen listan käyttöpaikoista näkee mobiilisolovelluksesta, jolla palvelua käytetään.

Päällystöliiton aloitteesta Rajavartiolaitoksen yhteistoimintalautakunnassa on käsitelty mahdollisuutta ruokailla yövuoroon liittyen joko ennen työvuoroa tai sen jälkeen. Työnantaja on selvittänyt asiaa työ- ja toimintakyky-yksikön sekä henkilöstövoimavarayksikön välillä. Edellä mainitun käskyn tulkintaa tarkennetaan siten, että ennen työvuoroa sen alkamisajan mukaisen vuorokauden aikana on mahdollista käydä ostamassa ravintoa edulla tuetusti ruokaa, joka syödään työvuoron aikana. Tuettu ruokailu ei ole siten tarkoitettu tapahtuvan ennen tai jälkeen työvuoron. Tämä on työnantajalta hyvä ja tervetullut linjaus ja tuo varsin hyvin yövuorojen osalta virkamiehelle mahdollisuuden ruokailla tuetusti. Öisin varsinaisia ruokapaikkoja on hyvin rajoitetusti käytössä. Lisäksi tämä kohtelee kolmivuorotöitä tekeviä aikaisempaa tasapuolisemmin esim. virastotyötä tekeviin nähden.

Huomioita uuden kotisivun käyttöönotosta ja vuoden 2026 ay-koulutuskalenteri

Teksti ja kuva: Jaakko Levä

Vihdoin on taas yksi projekti viety maaliin ja saamme nauttia uusista kotisivuista sekä mobiilijäsenkortista. Saamani palautteen myötä voin vain todeta, että uusien sivujen käyttöönotto on mennyt kaiken kaikkiaan aika kivuttomasti. Ennen kotisivujen käyttöönottoa pelko siitä, ettei tuo mobiilijäsenkortin käyttöön ottaminen ole aivan helppoa kaikille, osoittautui kuitenkin nopeasti turhaksi, sillä kaikki, jotka ovat sen käyttöön ottaneet, ovat tehneet sen ilman suurempia ongelmia. Eniten haasteita on aiheuttanut se, että jäsenrekisterissä ei ole ollut ensimmäisenä sähköpostina se osoite, millä on yritetty rekisteröityä, ja tämä on aiheuttanut käyttäjälle harmaita hiuksia, kun uuden salasanan asettamiseksi ei ole sähköpostiin tullut linkkiä. Tämänkin haasteen tosin saimme hyvin nopeasti havainnon jälkeen korjattua. Olen itse hyvin tyytyväinen, miten projekti eteni, ja saimmekin kiitosta sen aikataulun pitämisestä myös järjestelmän toimittajalta. Annoin myös

hyvän palautteen heille, sillä kaikki projektiin osallistuneet ammattilaiset tekivät hankkeen onnistumisesta hyvin sujuvaa. Jäsenille, jotka eivät aiemminkaan käyttäneet liiton jäsensivuja vaan turvautuivat käyttämään vain Evp-yhdistyksen julkisia sivuja, ei muutos oikeastaan ole näkynyt kuin vanhojen julkisten sivujen freesauksena. Toivottavasti he ovat saaneet vastauksen kysymyksiinsä riittävällä tarkkuudella, ja työskentely evp-asioiden piirissä ei ole kokenut inflaatiota kotisivujen uudistuksen myötä.

Voimme nauttia jatkossa seuraavista palveluista jäsenistölle sähköisesti: uudistetut kotisivut ja mobiilijäsenkortti sekä lomanvarausjärjestelmä. Lisäksi Futunio uudisti jäsenrekisteriin kirjautumisen siten, että jatkossa omien rekisteritietojen päivittäminen vaatii vahvan tunnistautumisen ja on näin paljon tietoturvasempi.

Olemme ilmoittaneet työnantajalle vuoden 2026 aikana pidettävien ammattiyhdistyskoulutustilaisuuksien

ajankohdat, jotka ovat tämän kirjoituksen ohessa. Ilmoittautumaan tilaisuuksiin pääset kirjautumalla mobiilijäsenkorttiin ja valitsemalla sieltä tapahtumat-valikon. Jokaisen tapahtuman kohdalla on oma ilmoittautumislomake. Huomioithan, että kutsukurssille valitaan osallistujat, joten niihin ei kannata hallintoyksikön edunvalvojan ilmoittautua. Koulutustilaisuuksien rytmi on taas kerran tuttu ja turvallinen kuten aiempinakin vuosina. Pidämme vuoden aikana kaksi alueellista LMYT-päivää, jotka on suunnattu kaikille niin puolustusvoimissa kuin Rajavartiolaitoksessa työskenteleville edunvalvojamme. Lisäksi pidämme huhtikuussa Puheenjohtajapäivät, jonne ovat tervetulleita kaikkien jäsenyhdistyksiemme puheenjohtajat tai edustajat. Tervetuloa siis vuoden 2026 koulutuksiin. Mikäli ei viimeisen vuoden aikana ole käynyt niissä, niin nyt olisi aika taas avata koulutusputki ja osallistua edes yhteen tilaisuuteen vuoden aikana. Mars koulutuksiin!

Uuden vuoden lähestyessä voin vain loppuun todeta kaikille jäsenyhdistyksissä toimiville toimihenkilöille hyvää joulunaikaa ja rauhallista Uutta Vuotta, ollaan taas yhteyksissä vuoden 2026 tammikuussa.

Vuoden 2026 ay-koulutuskalenteri:

Alueelliset LMYT-päivät kevät (Pv,RVL)
ti-to 10.-12.2.

Puheenjohtajapäivät 2026
ke-pe 15.-17.4.

Alueelliset LMYT-päivät syksy (Pv,RVL)
ke-pe 16.-18.9.

Päällystöliiton Edustajakokous ja palkitsemiset 2025

Teksti: Mika Avelin Kuva: Juha Susi

Päällystöliiton edustajakokous järjestettiin 4.–5. marraskuuta Helsingissä Solo Sokos Pier 4 -hotellissa. Kokous keräsi yhteen liiton edustajat ja tarjosi perinteisiä juhlahetkiä.

Veljesillallisella luovutettiin puolustusministerin myöntämät huomionosoitukset. Päällystöliiton ansiomitalin soljen kera saivat kapteeni **Jani Laine**, kapteeniluutnantti **Marko Laukkanen**, kapteeni **Jani Suojarinne** ja kapteeniluutnantti **Tatu Vartiainen**. Päällystöliiton ansiomitalilla palkittiin järjestöpäällikkö **Mika Nygård** (SPJL ry) ja neuvottelupäällikkö **Minna Salminen** (JUKO ry). Tapahtumapaikka ja järjestelyt saivat osallistujilta runsaasti kiitosta.

Palkitsemiset 6.12.

Perinteisesti puolustusministeri myöntää Päällystöliiton ansiomerkit ja -mitalit itsenäisyyspäivänä, ja ne on toimitettu jäsenyhdistyksille edelleen luovutettaviksi. Monet liiton jäsenet palkitaan tai ylennetään myös palveluksessa ja reservissä. Liitto onnittelee lämpimästi kaikkia huomionosoituksen saaneita.

Ritarikuntien kunniamerkkiesitykset ja määrääjat

Päällystöliitto voi esittää jäseni-
leen ritarikuntien kunniamerkkejä puolustusministeriön kautta. Jäsenyhdistyksen tulee täyttää kunniamerkkiehdotuslomake ja lähettää se 25.1.2026 mennessä liiton toimistolle. Liiton hallitus käsittelee tehdyt esitykset ja lähettää hyväksytyt esitykset ministeriöön. Liiton toimisto ei täydennä ehdotuslomakkeita, ja siksi niiden tulee olla tarkasti täytettyjä ja hyvin perusteltuja. Kunniamerkkiehdotukset allekirjoitetaan liiton toimesta, ja liitto ei lähetä puutteellisesti täytettyjä ehdotuksia eteenpäin. Puolustusministeriöllä on tiet-

ty kiintiö kunniamerkeistä, joita se voi esittää ritarikunnille. Liiton esittämät kunniamerkit eivät siis välttämättä etene ritarikuntien käsittelyyn. Kunniamerkkiehdotuslomake täyttöohjeineen löytyy osoitteesta ritarikunnat.fi.

Vuoden toimihenkilö ja urheiluteko

Vuoden toimihenkilön valinta pyritään ensisijaisesti kohdistamaan toimijaan, joka on toiminnallaan merkittävällä tavalla vaikuttanut liiton jäsenistön edunvalvontaan, asemaan tai hyvinvointiin. Valittavan henkilön tulee olla liiton jäsen tai työntekijä.

Vuoden urheiluteon palkitsemisen perusteena on vuoden aikana tehty liikuntaan aktivoiva toimita tai hyvä urheilusuoritus. Palkinto voidaan myöntää henkilölle tai yhteisölle.

Molempien huomionosoitusten saajat palkitaan kunniakirjalla, stipendillä ja viikon vastikkeettomalla käyttöoikeudella valitsemaansa liiton lomakohteeseen.

Vuoden toimihenkilön ja urheiluteon saajat julkistetaan Puheenjohtajapäivillä 2026. Esitykset näihin palkitsemisiin tulee toimittaa sähköpostilla liiton toimistolle osoitteeseen toimisto@paallystoliitto.fi viimeistään 6.3.2026.

Lomatoiminta

Lomakohteiden jako lomakaudelle 1.1–30.4 toteutettiin sähköisellä varausjärjestelmällä. Lomakauden 1.5–31.8 haku on jo aktivoitunut järjestelmässä ja se päättyy 28.2.2026. Liiton lomatoiminnan pysyväisohje löytyy mobiilijäsenkortista. Kaikkien lomakohteita käyttävien on syytä tutustua ja omaksua kyseinen ohje.

Päällystökaleri ja jäsenkortti

Vuoden 2026 Päällystökalerit postitettiin marraskuussa niille jä-

senille, jotka olivat sen omien jäsen-tietojensa kautta tilanneet. Nykyiset muoviset jäsenkortit vanhenevat helmikuun lopussa 2027. Muoviset jäsenkortit uusitaan jatkossa vain niille jäsenille, joilla ei ole mahdollisuutta käyttää älylaitteita. Jäsenkortit ovat jo nyt kaikilla jäsenillä käytössä mobiiliversiona.

Ajankohtaista toimistolta

Jäsenyhdistysten jäsenlistat tulee olla tarkistettuna jo 19.1.2026. Yhdistyksen toimihenkilölistat tulee toimittaa liiton toimistolle heti vuosikokouksen jälkeen. Jäsenyhdistyksille on lähetetty asiasta tehty hallituksen ilmoitus yhdistysten sähköpostiosoitteisiin. Yhdistysten jäsenmaksupalautukset ajalta 1.7.–31.12.2025 maksetaan yhdistysten tileille 28.2.2026.

Liiton joulukorttivarat 2025

Liiton hallitus päätti sijoittaa tämän vuoden joulukorttivarat Unicefin kautta Ukrainan lasten tukemiseen.

Liiton toimisto on kiinni 15.12.2025–1.1.2026

Kiireelliset yhteydenotot sähköpostitse toimisto@paallystoliitto.fi.

Liiton toimiston väki toivottaa kaikille hyvää joulua ja onnellista uutta vuotta 2026.

LAKIASIAINNEUVONTA

Asianajotoimisto Lindell
(02) 251 1004

toimisto@asianajotoimistolindell.fi
Ota yhteys liiton toimistoon ennen oikeusavun pyytämistä.

Se oli siinä

Teksti: Kapteeni Ilkka Huttula,
Maavoimien pääluottamusmies (31.12.2025 asti)
Kuva: Juha Susi

Viimeistä vuosilomaa viettelen ja viimeistä lehtijuttua kirjoittelen maavoimien pääluottamusmiehenä. Sotilasurani alkoi vuonna 1990, kun ilmoittauduin va-kersantin pestiin Pohjan prikaatiin. Seuraavana vuonna alkoikin opiskelu Lappeenrannassa Päälystöpistossa ja valmistuin peruskurssilta 50 vuonna 1993. Siitä alkoi koulutajaura Oulussa, ja sitä jatkui vuoteen 1998, jolloin Pohjan prikaatin lakkautuksen myötä sain siirron Tykistöprikaatiin Niinisaloon. Tehtävät jatkuivat perusyksiköiden eri tehtävissä aina vuoteen 2010, jolloin siirryin esi-

kuntaan huollon tehtäviin. Vuonna 2014 Tykistöprikaati ja Porin prikaati yhdistyivät ja tehtävät jatkuivat perustetussa Varsinais-Suomen huoltopataljoonassa, johon ne osaltani nyt päättyvät.

Kiitollisena ja nöyränä muistelen uraani Päälystöliiton edunvalvojana. Tuo aika alkoi vuonna 2000, kun minut valittiin Niinisalon päälystöyhdistyksen kokouksessa varaluottamusmieheksi. Ensimmäisissä koulutustilaisuuksissa sain nopeasti havaita, että paljon on asioita juniorilla opittavaksi. Samalla arvostus kollegoita kohtaan kohosi raketin

lailla. Miten he voivat tietää noin paljon ja osaavat kertoa sen selkokielellä muillekin. Ensimmäisestä koulutusreissusta alkoi myös oman vertaisverkoston rakentaminen, mikä on jatkunut näihin päiviin saakka. Tietoa ja oppia on luottamusmiesaikana reppuun tullut ja olen niitä päässyt jakamaan myös edelleen. Samoin hienoja muistoja on vuosien saatossa reissuilta jäänyt mieleen, niitä on nyt keinutuolissa aikaa muistella.

Luottamusmiesverkoston lisäksi on tullut rakennettua verkostoa työnantajan edustajien osalta. Molemmat yhteisöt olen kokenut luottamus-tehtävissä äärimmäisen tärkeiksi. Erityisesti, kun minut 2013 valittiin maavoimien pääluottamusmieheksi. Avoimilla ja ratkaisuhakuilla keskusteluilla on ratkottu lukuisia pienempiä ja isompiakin ongelmatilanteita. Erityisen miellyttäviä ovat tietenkin kohtaamiset, kun varsinaisia ongelmia ei ole ollut ratkottavana. Tuolloin on yleensä keskitytty yhteisiin haasteisiin ja mielipiteiden vaihtoon. Kehotan kaikkia edunvalvojia olemaan aktiivisesti yhteydessä toimialueensa työnantajaedustajiin jatkossakin.

Päälystöliiton hallinto ja edunvalvonta näkyy kentällä ja neuvottelupöydissä mielestäni rautaisena osaamisena ja ammattitaitona. Olemme osaava, ratkaisuhakuinen ja luotettava yhteistyökumppani. On erityisen tärkeää, että pidämme jatkossakin yllä vankkaa osaamista niin hallinnon kuin luottamusmiestenkin osalta. Uskon, että tämä toteutuu varmasti, sillä koulutuksen taso on tähänkin asti sen taannut. Toivotan menestystä uudelle puheenjohtajalle **Marko Jalkaselle** ja valitulle hallitukselle tulevaisuuden haasteisiin. Samoin seuraajalleni **Jani Laineelle** toivotan voimia vaatimaan edunvalvontatyöhön.

Erilaisia kohtaamisia on näiden 26 vuoden aikana tullut lukemattomia. Haluan tässä erikseen kiittää jäsenistöä luottamuksesta, jota olen teiltä saanut. Samoin suuret kiitokset työnantajalle kaikilla tasoilla rakentavasta yhteistoiminnasta ja tuesta. Erityiskiitokset hallinnolle, toimistolle ja luottamusmiesryhmälle tuesta ja yhteistyöstä kuluneina vuosina. Kiitokset Päälystölehdelle, pääluottamusmies Huttula poistuu verkosta vuoden vaihtuessa.

Koko pienenee yhdellä

Edustajakokous valitsi liitolle uuden hallituksen

Teksti ja kuvat: Juha Susi

Henkilöstöpäällikkö, kenraalimajuri Rami Saari toi tilaisuuteen Puolustusvoimien tervehdyksen. Henkilöstöalan ajankohtaisissa asioissa kuultiin myös Yleisen palvelusohjesäännön päivitystilanteesta.

Katsaukset menneeseen vuoteen kertasivat pääkohtia

Edustajakokouksen alussa kuultiin puheenjohtaja **Jyrki Lukkarisen** sekä pääluottamusmiesten **Marko Jalkasen** ja **Jukka Mäkisen** ajankohtaiskatsaukset. Lukkarinen keskittyi osuudessaan hallintoon, pääluottamusmiehet neuvotteluasioihin.

- Pohjoismainen NOA-yhteistyö on osoittautunut meille erinomaiseksi foorumiksi. Norjan ja Tanskan kokemukset ja havainnot Nato-tehtävistä ovat meille tärkeitä, samoin muiden maiden kokemukset ulosvirtauksista, Lukkarinen korosti.

Jalkanen avasi voimassa olevan neuvottelukierroksen keskeisimpiä tapahtumia.

- Neuvottelut tulevasta virastoerästä on käytävä 31.5.2026 mennessä. Ensimmäinen järjestäytymiskokous meillä on kalenteroitu joulukuulle.

Tehtävien vaativuusluokissa näkyy Nato- ja kv-toiminta.

- Näillä on ollut vaikutusta tehtävien luokitteluihin.

Mäkinen toi osuudessaan esiin Kaakkois-Suomen ja Pohjois-Karjalan rajavartiostoissa tehdyt organisatiomuutokset.

- Muutamia käytännön haasteita muutoksesta on syntynyt. Ne täytyy vielä ratkoa.

Mäkinen mainitsi myös vaativuusarviointikäsi- ja arviointimenettelyn mahdolliset kehittämistarpeet.

Kokouksessa esitetyistä ajankoh- taikatsauksista saanet tarkempia tietoja omalta kokousedustajaltasi.

Marraskuinen Edustajakokous oli liiton vaalikokous, jonka innoittamana tilaisuuteen osallistui valtaosa liiton jäsenyhdistyksistä. Uuden hallinnon valinnan lisäksi esityslistalla oli myös tavoitteiden määrittäminen prioriteettijärjestykseksi sopimus- ja neuvottelutavoitteiden osalta.

Henkilöstöpäällikkö, kenraalimajuri **Rami Saari** toi Puolustusvoimien tervehdyksen tilaisuuden alkuun. Osuudessaan hän käsitteli turvallisuustilannetta ja henkilöstöalan ajankohtaisia asioita.

Hän aloitti lainaamalla arvostamaansa kenttäpiispaa: "Kaikki muuttuu - mikään ei muutu".

- Monesti kuulee asioiden karkavan käsistä ja ahdistavan, kun niin paljon tapahtuu yhtä aikaa. Asioita kannattaa tarkastella eri näkökulmista ja myös pidemmällä perspektiivillä.

Henkilöstöpäällikön mukaan kokonaistilanteemme on hyvä.

- Suomi on nyt osa Natoa, joten meillä on puolustusliiton turvakuut turvanamme.

Henkilöstösuunnittelua ja -hallintoa kehitetään vastaamaan Nato-vaatimuksia. Tämä pitää sisällään Naton rauhan ajan tehtävien ja esi-

kuntien palvelussuhteen ehtojen tarkastelun.

- Keräämme näistä kokemuksia. Näen, että näiden tehtävien tulisi olla velvoittavia, mutta mentäisiin vapaaehtoisuus edellä. Yksi näiden havaintojen perusteella tehty muutos on kv-hallinnoinnin keskittäminen Palvelukeskukseen.

Saari avasi myös puolustuselontekoihin kirjattuja henkilöstölisäyksiä ja Puolustusvoimien rahoitusta.

- Täytyy muistaa, että myös Puolustusvoimiin kohdentuu leikkauksia. Tämä unohtuu monelta.

Yhteiskunta muuttuu ja Puolustusvoimat sen osana. Tämä heijastuu Yleisen palvelusohjesäännön päivitykseen.

- Se on meillä valmisteilla, mukaan lukien paljon puhuttaneet parrat, viikset, hiukset ja tatuoinnit. Suurimpana muutoksena on velvoittavien ja ohjeistavien tekstien selkeä erottaminen.

Kehityskeskustelukäskyn liitteenä on suunnittelukaudella täytettävät Nato-tehtävät.

- Kansainvälisten tehtävien seuraajasuunnittelu sisältää myös joitain ou-tehtäviä.

Lopuksi Saari kiitti Päälystöliittoa hyvästä ja rakentavasta yhteistyöstä.

Edustajakokous päätti pienentää hallituksen kokoa yhdellä. Vaalit käytiin lippuäänestyksenä. Ilty Utin edustaja Toni Lankinen piti äänestys-päätöstään helppona.

Liitolle uusi puheenjohtaja, hallitus pienenee yhdellä

Ennen varsinaisia vaaleja kokous päätti tulevan hallituksen koosta. Nykyinen hallitus oli laatinut esityksen hallituksen koon muuttamisesta kymmenen hengen suuruiseksi. Pääkaupungin Päällystö oli laatinut kokoukselle vastaehdotuksen.

- Esitämme hallituksen säilyttämistä nykyisen 11 hengen vahvuisena. Tämä vastaa keväällä Puheenjohtajapäivien yhteydessä esitettyjä monen yhdistyksen mietteitä ja toiveita, edustaja **Antti Nummela** alusti esitystä.

Kun kokouksen puheenjohtaja avasi keskustelun, ei vastaehdotus saanut kannatusta. Näin ollen kokous hyväksyi hallituksen esityksen mukaisen muutoksen.

Henkilövaaleissa äänestys eteni järjestyksessä puheenjohtaja, hallitus, edustajiston puheenjohtaja ja hänen varamiehensä.

Puheenjohtajavaaliin oli esitetty vain yksi ehdokas, joten edustajiston puheenjohtaja **Jani Suojarinne** pysyi toteamaan vaalin tuloksen ilman äänestystä. Kokous valitsi Päällystöliiton uudeksi puheenjohtajaksi Marjo Jalkasen.

Hallituksen vaali käytiin suljettuna lippuäänestyksenä. Kun ehdokkaita hallitukseen oli 13 ja paikkoja oli tarjolla kymmenen, joutuivat yhdistykset miettimään omia äänestystään.

Valituiksi tulivat:

Alanen Tuomas
Hautajoki Esa
Hellman Esa-Jaakko
Mäkipää Mika
Pöntinen Jarno
Rankinen Petteri
Salmenhaara Ville
Salmi Tomi
Seikkula Petri
Tähtinen Juho

Hallitus koostuu nyt maa-, meri- ja ilmavoimien, Rajavartiolaitoksen ja uutena Pääesikunnan ja sen alaisten laitosten toimijoista, kaksi henkilöä kustakin.

Edustajiston puheenjohtajaksi oli esitetty vain yhtä henkilöä, nykyistä puheenjohtajaa Jani Suojarinnettä. Suojarinne valittiin jatkamaan tehtävässään.

Edustajiston varapuheenjohtajasta jouduttiin äänestämään. Lippuäänestyksen tulosten selvittyä uutena varapuheenjohtajana toimii **Vesa Tirkkonen**.

Uuden hallinnon toimikausi on nelivuotinen 1.1.2026–31.12.2029.

Tulevaisuustyö jatkuu

Tulevalla hallituskaudella tulee aloittaa 2030-luvun strategiatyö. Lunkkarinen esitteli tulevien vuosien suuntaviivoja.

- Keskeisenä tavoitteena on turvata ja parantaa jäsenten taloudellinen, sosiaalinen ja oikeudellinen asema sekä edistää osaamisen kehittymistä ja työssä jaksamista. Päällystöliiton toiminnalla turvataan jäsenten edunvalvonta muuttuvassa toimintaympäristössä, tarvittaessa itsenäisenä liittona 2030-luvun loppupuolelle saakka.

Seuraavalle kaudelle ajoittuu myös liiton 100-vuotisjuhla.

- Tämän tilaisuuden järjestelyistä saa uusi hallinto tehdä omat linjauksensa.

Kokouksen päätösasioihin kuuluvat myös yhdistysten tekemien aloit-

teiden käsittely. Tänä vuonna niitä oli laadittu kolme. Hallitus oli laatinut vastauksensa kuhinkin aloitteeseen, ja ne päätettiin hallituksen esityksen mukaisesti. Aloitteet ja hallituksen esitykset löytyvät liiton kotisivujen jäsenosiosta.

Jäsenmaksujen suuruus säilytetään samansuuruisena.

- Jäsenmaksujen kasvattaminen ei ole tarkasteltavissa oleva vaihtoehto. Meillä on voimassa oleva toiminnan- ja talouden tiekartta aina vuoteen 2029 asti. Varaudumme talouden suunnittelussa perinteisesti menoeriin, jotka eivät välttämättä toteudu. Samoin sijoitusten tuotto-odotukset pidetään maltillisina.

Lomatoiminnan linjauksiin ei tehty muutoksia

- Uuden varausjärjestelmän myötä käyttöasteet ovat nousseet entisestään. Vuodelle 2026 ei lomakohteisiimme ole suunnitelmassa isoja korjauksia.

Ensi vuoden toimintasuunnitelmaan on sisällytetty kirjaus luottamusmiesorganisaation osalta. Uutta organisaatiota on esitelty alustavasti yhdistyksille liiton koulutustilaisuuksien yhteydessä ja tässä Edustajakokouksessa.

- Tähtäämme siihen, että uusi organisaatio voisi aloittaa 1.1.2027. Tästä tullaan käymään neuvotteluita työnantajan kanssa.

Huomionosoituksia ansioituneille

Edustajakokouksen yhteydessä on perinteisesti palkittu Vuoden opistouseeri. Tänä vuonna palkinto myönnettiin kapteeniluutnantti **Antti Pullille** Upinniemen päällystöyhdistyksestä.

Tilaisuuden iltajuhlassa palkittiin liiton ansiomitaleilla niin liiton toimijoita kuin yhteistyökumppaneitakin. Listan palkituista löydät järjestöpäällikön palstalta.

Kokous päätti antaa myös julkilausuman, jossa korostettiin henkilöstövoimavarojen turvaamista. Julkilausuman löydät liiton kotisivuilta osoitteesta:

<https://www.paallystoliitto.fi/ajankohtaista/uutiset/paallystoliitto-ry-n-edustajakokouksen-julkilausuma/>

Tulevan hallituksen paikkajako on yhdistysten mieleen

Kokoukseen osallistuneet yhdistysten edustajat olivat tyytyväisiä hallituksen paikkajakoon.

- Hienoa, että saimme Pääesikunnan ja sen alaisille laitoksille kaksi edustajaa hallitukseen. Toki toivomus on, että hallituksen edustajat kaikki ymmärtävät, että varsinkin näin vähenevän joukon ollessa kyseessä, he hoitavat koko jäsenistön asioita, ei vain omaa virastoa tai puolustushaaraa, **Kristo Vartiainen** Wanajan Päällystöyhdistyksestä kiittelee.

Samaa mieltä on Turun Päällystöyhdistystä edustanut **Pasi Ryhänen**.

- Tuleva hallinto vaikuttaa loogiselta valinnalta ja järkevältä kokonaisuudelta. Koemme tärkeänä, että hallituksessa on kattava edustus niistä joukoista, joissa jäseniämme palvelee.

Yhdistyksien käytössä oli kokoukseen valmistautumisessa apuna vaaliextra-lehti, jossa ehdokkaat saivat tuoda omia mietteitään esille. Tämä koettiin hyvänä apuna ehdokkasiin tutustuttaessa.

- Meillä oli hallituksen kokous, jossa yhdistyksen puheenjohtaja kävi läpi Edustajakokouksen päätösjakoa ja valintoja. Henkilökohtaisesti extrasta oli apua, Laivaston Päällystöyhdistyksen edustaja **Jyri Holma** kertoo valmistautumisestaan.

Paikkamäärän supistaminen koetaan luonnollisena kehityksenä.

- Hallituksen jäsenten vähentäminen yhdellä valmistaa siihen, että mahdollisesti jo seuraavalla kerralla supistetaan taas. On hyvä supistaa vähän kerralla, kun siihen on vielä mahdollisuus. Eikä niin, että kaikki lähtee kerralla, Vartiainen pohtii jo ensi vuosikymmenen asioita.

Janne Määttänen edusti kokouksessa Rajan Päällystöyhdistystä.

- Hyvä, että hallintoon löytyy riittävästi kiinnostuneita ja innostuneita tekijöitä. Se pitää liiton elinvoimaisena ja toimintakykyisenä. Voi myös olettaa ja odottaa, että liiton tulevaisuus on tätä kautta hyvissä käsissä, kun toimijoilla on motivaatiota yhteisten asioiden hoitamiseen. Hallinnossa on uutta verta, mutta myös todella kovaa osaamista aikaisemmilta hallituskausilta.

Edustajat Jyri Holma, Kristo Vartiainen, Janne Määttä, Juha Onnila ja Pasi Ryhänen olivat tyytyväisiä uuden hallituksen paikkajakoon. Myös ikä- ja kokemuskajamaa kehuttiin.

Sitoutumisen tärkeys nousee esiin myös Pirkkalan Päällystöyhdistystä edustaneen **Juha Onnilan** kommentissa.

- Luotan täysin tulevan hallinnon kykyyn ohjata liiton toimintaa ja suuntaa tulevaisuudessa. Olen vakuuttunut henkilöiden sitoutumisesta ja motivaatiosta toimia liiton eduksi.

Toimintasuunnitelma asettaa raamit

Puheenjohtajan esittelemä ensi vuoden toimintasuunnitelma sai edustajilta myönteisen vastaanoton. Sen koetaan antavan hyvät raamit tulevalle hallinnolle kuitenkin liikaa käsiä sitomatta.

- Se on kattava ja asettaa valitulle hallitukselle suuren vastuun, Holma tiivistää.

- Nykyisen hallinnon laatima toimintasuunnitelma vaikuttaa hyvin perustellulta ja toiminneet ovat sopeutettu resursseihin, Onnila kommentoi.

Toiveet uudelle hallitukselle vaihtelevat

Edustajat nostavat keskustelussa esiin heille tärkeitä edunvalvontajakoa. Niiden kirjo on laaja.

Määttänen nostaa ensimmäisenä esiin lähestyvät virastoeräneuvotte-

- Niissä toivoisin saatavan jäsenistöä parhaiten hyödyntäviä tuloksia,

tietysti muutkin henkilöstöryhmät huomioiden. Toivoisin kaikkia osapuolia tyydyttävää tulosta ja sitä, ettei kaikki menisi yleiskorotuksiin. Korjattavia ja paikattavia kohtia, johon varallisuutta olisi nyt mahdollista käyttää, on olemassa.

Vähenevän jäsenistön oikeudenmukaisen kohtelun turvaaminen työyhteisössä ja työkyvyn ylläpito koetaan tärkeinä.

- Vaikka väki vähenee, niin opistouseureita on kohdeltava loppuun saakka samoin kuin muita henkilöstöryhmiä, Vartiainen korostaa.

- Näen jäsenistön työkyvyn pitämisen korkealla tasolla tärkeänä. Työntantaja kyllä arvostaa henkilöstöryhmämme osaamista, mutta vaarana tuntuu olevan liiallinen kuormittaminen, Onnila huolestuu.

Ulkomaan tehtäviin houkuttelevuutta halutaan parantaa.

- Kriisinhallinta- ja Nato-tehtävät. Niiden jako tasapuolisemmin ja palvelussuhteiden ehtojen kehittäminen vastaamaan paremmin haastavia ulkomaantehtäviä, Ryhänen mainitsee.

Myös sotilaseläkejärjestelmän säilyttäminen ja siitä tiedottaminen koetaan tärkeänä.

- Sotilaseläkkeeseen liittyvät asiat herättävät jäsenistössä kiinnostusta, joten niihin liittyvää tiedotusta ja ohjeistusta toivomme jatkettavan, Onnila kommentoi.

- Vaikkei eläkkeistä neuvotella, niin ainakin voidaan vaikuttaa päätöksiin, Holma täydentää.

Vuoden opistoupseeri tunnetaan tinkimättömänä ja ammattitaitoisena osaajana

Teksti: Juha Susi

Edustajakokouksen yhteydessä palkittu Vuoden opistoupseeri, kapteeniluutnantti **Antti Pulli** (51) on kiitollinen valinnastaan. Erityisen ilahtunut hän oli huomionosoituksen kohdistumisesta asevelvollisten parissa työskentelevään henkilöön.

- Olen palvellut koko urani Upin niemessä kansallisen puolustuksen ja asevelvollisten parissa. Koen, että palkitseminen on tärkeä osoitus tämän tärkeän perustyön arvostamisesta. Maailma on muuttunut sinä aikana, jonka olen Puolustusvoimissa palvellut, ja kun katsoo uutisointia, se vielä jatkaa muutostaan.

Pullin työura on ollut hyvin tyypillinen opistoupseerille alkaen eri varusmieskouluttajan tehtävistä perusyksikössä päätyen esikuntaan. Tällä hetkellä Pulli työskentelee Rannikkoprikaatin esikunnassa henkilöstöosastolla koulutusalan asevelvollisuustiimin johtajana.

- Normipäivä on käskyjen ja päätösten valmistelua sekä "tulipalojen" sammuttelua. Nämä ovat yleensä sitä sähköposteihin vastaamista, joissa pyrin toimimaan ratkaisukeisiksi.

Aiheet ja kysymykset, joita Pullille tulee, koskevat kaikkea oppimisympäristöistä bajamajoihin.

- Pyrin aina löytämään vastauksen tai ainakin ohjaamaan henkilölle, jolle kyseinen aihealue kuuluu. En pidä pallottelusta.

Osaamiseen luotetaan

Työkaverit kuvaavat Anttia oman alansa tietopankiksi, joka hallitsee koulutusalan normiston ja osaa selvittää ohjeistusta kuhunkin tilanteeseen sopivaksi. Osaamisensa perusteella hän on vahva tuki prikaatin

Raivaajan pätevyysien ylläpito luo toimistotyöhön mukavaa vaihtelua.
Kuva: Antti Pullin kotiarkisto

johdolle, joka voi aina luottaa siihen, että Antilta saa oikean ja faktoihin perustuvan vastauksen.

Hyvä esimerkki pitkän kouluttajakokemuksen hyödyntämisestä on Pullin osallistuminen joukko-osaston edustajana Koulutus 2020 -ohjelmaan eri työpajoissa ja kokouksissa. Sitoutuminen koulutus uudistukseen jo sen valmistelun aikana edesauttoi uudistuksen jalkauttamisessa Rannikkoprikaatiin.

- Olin mukana ohjelman kehitystyössä, ja kun se aikanaan otettiin käyttöön, olin jalkauttamassa sitä meillä.

Osastoupseerin tehtäviin kuuluu myös osallistumista vapaaehtoiseen maanpuolustukseen ja kertausharjoituksiin.

- Näiden lisäksi pidän aselinjalla hankittua taitoani yllä toimien ajoittain raavaajana. Se tarjoaa sellaista käytännön läheistä työtä tietokoneen näytön tuijottamisen sijasta.

Pullin uraan kuuluu kouluttajan uran huipentumana myös perusyksikön määräaikainen varapäällikön tehtävä.

- Pesti kesti viisi kuukautta. Tämän tehtävän päätyttyä hain itse joukko-osaston esikuntaan. Pitkän linjan kouluttajana halusin haasteita erityisesti koulutusosalta, kun kentältä niitä ei enää löytynyt. Tällöin kouluttajakokemuksestani on hyötyä mahdollisimman monelle, kun toimin esikunnassa.

Päätyyn asti kouluttajana

Pullin nimi löytyy tehtävä- ja seuraajasuunnittelulistoilta. Suurta innostusta ne eivät ole hänelle tarjonneet.

- Tällä hetkellä, kun oletettavasti siirryn reserviin viiden vuoden päästä, toivon, että voin toimia nykyisessä tehtävässä urani loppuun asti. Näin on minulle edellisessä kehityskeskusteluissa myös alustavasti ilmoitettu.

Yksi suunnitelluista tehtävistä olisi vaativuusluokaltaan vaativampi kuin nykyinen tehtävä.

- Se olisi henkilökunnan koulutuksen suunnittelua. Tehtävä tosin olisi toisella paikkakunnalla, mikä tarkoittaisi reppurin elämää.

Vaikka oma toive on jatkaa tutussa joukko-osastossa uran loppuun asti, kokee Pulli OUKES-järjestelmän positiivisena.

- OUKES on ajatukseltaan varmas-

ti hyväntahtoinen. Järjestelmä olisi vain pitänyt ottaa käyttöön jo pari vuosikymmentä sitten myös opistoupseerien osalta. Nyt se tulee ainakin minulle hiukan liian myöhään.

Kansainvälisille pelikentille?

Merivoimissa kansainvälisyys on ollut jo pitemmän aikaa laivastopuolella arkipäivää. Natoon liittymisen myötä tehtävässä ei ole juuri tapahtunut muutoksia.

- Nato-jäsenyys ei ole näkynyt työtehtävissäni muuten kuin osallistumisena suurempiin harjoituksiin. Mitään kieliongelmiä näissä ei ole ollut, sillä rallienglannilla on pärjätty esimerkiksi tilannekatsauksissa.

Ajatuksissa on käynyt myös tehtäviä ulkomailla.

- Mikäli mielenkiintoinen työtehtävä Nato-esikunnasta löytyisi, olisin valmis kantamaan korteni kekoon. Olen toiminut aina asevelvollisten asioiden ja koulutuksen parissa, joten oman osaamisalueeni osalta tehtäviä ei valitettavasti ole tarjolla.

Työ läikkyy ajoittain vapaalle

Pulli jaksaa mielestään hyvin työsään.

- Väliillä tuntuu, ettei työpäivän tunnit riitä. Kun työt järjestää kalenteriin ja pitää aikataulustaan kiinni, selviytyy ilman ylitöitä.

Hän myöntää kuitenkin, että työasiat vaivaavat joskus vapaallakin.

- En ole kokenut sitä stressaavana. Työ kuuluu tärkeänä osana elämään ja tuo leivän pöytään.

Kiitokset liitolle ja paikallisyhdistykselle

Pulli on ollut koko uransa Päälystölle jäsenenä, eikä luottamusmiespalveluille ole ollut tarvetta.

- Arvostan kaikkia, jotka toimivat eri tehtävissä liiton ja yhdistysten organisaatioissa. Olen aina luottanut opistoupseerien edunvalvontaan.

Ansiovuosia on karttunut oman yhdistyksen, Upinniemen Päälystötyhdistyksen, hallitustehtävistä.

- Enemmän oma osallistumiseni on painottunut virkistystoimintaan eikä edunvalvontaan, Pulli hymähtää.

Isoin kiitos kohdentuu kuitenkin omaan perheeseen.

- Kiitokset vaimolle ja kahdelle jo aikuiselle lapselleni, että olette jaksaneet olla mukana.

Kuva: Kuvakauppa Hymykuoppa

Antti Pulli

Vuoden opistoupseeri
Kapteeniluutnantti, PK53
Merivoimien aselinja

- Työskennellyt varusmiespalveluksesta (1/93) asti Upinniemessä, kouluttajana 16 vuotta, koulutusalan osastoupseerina 15 vuotta

- Vaimo ja kaksi aikuista lasta
- Harrastaa mökkeily sisältäen lajeja aina halonhakkuusta melontaan

Motto/elämänohje: Ei ole varaa. (Ilmenee säästeliäisyytenä ja ettei ole varaa jättää töitä tekemättä)

Vuoden opistoupseeri -palkinnon historia ulottuu vuoteen 1993. Tuolloin liittokokous teki päätöksen palkinnon käyttöönotosta. Palkinnon tarkoituksena on kannustaa ja palkita jäseniä, jotka positiivisella esiintymisellään työssä tai julkisuudessa tuovat myönteistä julkisuutta ammattikunnalle.

Ensimmäinen vuoden opistoupseeri valittiin syksyllä 1994. Tähän mennessä Vuoden opistoupseeriksi on nimetty 32 henkilöä, jotka edustavat 21:tä eri yhdistystä. Lista palkituista löytyy liiton kotisivuilta:

<https://www.paallystoliitto.fi/liitto/palkitut-henkilot/>

Uuden puheenjohtajan edunvalvontatyö alkoi jo Maanpuolustusopistossa

Teksti: Matti Vihurila Kuvat: Marko Jalkasen arkistot

Päällystöliiton Edustajakoukussa uudeksi puheenjohtajaksi valittu kapteeni **Marko Jalkanen** (54 v) on tullut tutuksi liiton jäsenille ja Päällystölehden lukijoille pitkän linjan edunvalvojana, joka osaa avata edunvalvonnan kipupisteitä varsin kansankielisesti lehden palstoilla. Edunvalvonnan paloa kuvaa hyvin se, että Jalkanen oli jo Maanpuolustusopiston peruskurssilla oppilasedunvalvoja ja yhteyshenkilö Päällystöliiton ja opistoupseerioppilaiden välillä. Mutta millainen on tämä "Jalenakin" tunnettu uusi puheenjohtaja, joka mainitsee harrastukseensa mm. halonhakkuun?

- Olen Pohjois-Karjalan poikia ja synnyin Joensuussa tavalliseen työläisperheeseen. Meitä on kaksi veljestä, jotka molemmat olemme valinneet sotilasuran puolustusvoimissa. Perheeseeni kuuluu opettaja-vaimo ja 13-vuotias tytär sekä pääkaupunkiseudulla asuva 31-vuotias poika aiemmasta suhteesta. Kotimme on ollut jo parikymmentä vuotta oma-

kotitalossa Liperin Ylämyllyllä, josta olen reppuroinut Helsinkiin viimeisten 14 vuoden ajan.

Paikallistasolta valtakunnantasolle

Maanpuolustusopiston jälkeen Jalkanen valittiin v. 2002 joukko-osastossaan Pohjois-Karjalan prikaatissa Kontiorannan Päällystöyhdistyksen varaluottamusmieheksi ja myöhemmin varsinaiseksi luottamusmieheksi ja yt-edustajaksi vv. 2003–2006. Tästä ura laajeni aluksi Itäisen maanpuolustusalueen ja myöhemmin Maavoimien alueelliseksi pääluottamusmieheksi vv. 2008–2011. Kaikkiin luottamusmiestehtäviin hyvän pohjan ja tuen ovat tarjonneet Päällystöliiton, Pardian ja Jukon järjestämät koulutukset, joihin Jalkanen on osallistunut vuodesta 2002. Lisäksi opistoupseerien jatkokurssin henkilöstölinja antoi erittäin hyviä perusteita luottamusmiestehtäviin.

- Vuonna 2012 siirryin valtakunnantasolle, kun tulin valituksi Päällystöliiton pääluottamusmieheksi. Tässä

tehtävässä olen toiminut sopimus- ja neuvottelutoiminnan ytimessä virastotasolla puolustusministeriössä ja Puolustusvoimissa. Johdin liiton keskus- ja aluetason pääluottamusmiehistä koostuvaa asiantuntija- ja neuvotteluryhmää, joka tuottaa edunvalvontainformaatiota liiton hallinnon päätöksentekoon. Tehtävääni on kuulunut myös keskustason OTV-arvioinnin asiantuntijatyö Pääesikunnassa. Viimeiset vuodet olen toiminut pääsopijajärjestö JUKO ry:n asettamana asiantuntijana valtiovarainministeriön työaikatyöryhmässä, jossa tarkastellaan ja kehitetään koko valtiosektorin työajan laskennan peruskäsitteitä ja määritteitä.

Kansainvälisten tehtävien ehdot vaativat vielä kehittämistä

Puheenjohtaja Jalkanen on kuullut 14 vuoden ajan puolustusministeriön kriisinhallintahenkilöstön yhteistoimintaryhmään neuvottelemassa ja vaikuttamassa kriisinhallin-

tatehtävien palvelussuhteen ehtojen kehittämiseen. Hän on ollut myös alusta alkaen mukana niissä neuvotteluissa, joissa on sovittu sotilashenkilöstön palvelussuhteen ehdoista kansainvälisen avun antamisen ja Naton sotilaallisen liittokunnan tehtäviin.

- Monet näistä kansainvälisten tehtävien ehdoista ovat vielä keskeneräisiä ja vaativat kehittämistä, jotta kaikki elementit olisivat kannustavia huomioiden myös sotilaiden perheet riittävällä tavalla.

Marko Jalkasen osaamiseen luoteetaan myös Päälystöliiton ulkopuolella. Hän toimii vuoden 2021 alussa perustetun, 115 000-jäsenisen Aaria Työttömyyskassan hallituksen puheenjohtajana. Aaria perustettiin, kun Julkisten- ja yksityisten alojen työttömyyskassa JYTK ja Työttömyyskassa Statia sulautuivat JATK-työttömyyskasaan.

Näin uusi puheenjohtaja määrittelee Päälystöliiton verkkosivuilla julkaistussa Vaali Extrassa liiton tavoitteet seuraaville neljälle vuodelle:

Tulevalla nelivuotiskaudella Päälystöliiton on määritettävä liittotoimintaan keskeiset strategiset tavoitteensa 2030-luvulle.

Tätä on tehtävä jäsenlähtöisesti ja kentän ääntä on kuunneltava.

Liiton toiminnassa on myös huomioitava arvioitua jäsenmäärämuutokset tuleville vuosille ja priorisoitava suunniteltuja sopeuttamistoimia.

Liiton on jatkettava tiivis-

tä yhteistoimintaa JUKO ry:n eri toimielimissä yhdessä muiden valtiosektorin toimijoiden kanssa ja erityisesti turvallisuuksaloilla toimivien liittojen keskuudessa.

Liiton on myös varauduttava lähivuosina eläkejärjestelmän muutoksien vuoksi vaikuttamistyöhön, jolla myötävaikutetaan sotilaseläkejärjestelmän säilyttämiseen nykyisistä lähtökohdista.

Kapteeni Marko Jalkasen palvelusura:

- Varusmiespalvelus (kersantti) Pohjois-Karjalan prikaatissa 1991–1992
- Rauhanturvaajana UNIFIL-operaatiossa Libanonissa 1993–1994
- Määräaikainen kouluttaja Pohjois-Karjalan prikaatissa 1995
- Maanpuolustusopisto, opistoupseerin peruskurssi 54, moottorilinja 1996–1998
- Puolustusvoimien kuljetusalan kursseja 1999–2002
- Opistoupseerin jatkokurssi, henkilöstölinja 2008
- Kuljetusalan kurssien johtajana ja kouluttajana (asevelvoliset ja palkattu henkilöstö) Pohjois-Karjalan prikaatissa 2000–2012

Tunnustukset:

- VAKA-säätiön 10 000 mk:n stipendi v. 2000
- Päälystöliitto ry:n Vuoden opistoupseeri v. 2004
- Pohjois-Karjalan prikaatin Vuoden sotilas v. 2004

Kolme kohdetta kaakossa

Maakuntavierailut saivat jatkoa

Teksti ja kuvat: Juha Susi

Päälystöliiton joukko-osastovierailut saivat jatkoa syyskuussa Kouvolan seudulla. Ohjelmaan oli soviteltu vierailut Karjalan prikaatissa, 1. Logistiikkarykmentissä ja Utin jääkäirykmentissä. Ohjelma kussakin kohteessa noudatteli samaa kaavaa: komentajan tapaaminen, jäseninfot ja keskustelut jäsenistön kanssa. Päälystöliiton puolelta vierailuihin osallistuivat puheenjohtaja **Jyrki Lukkarinen**, pääluottamusmies **Marko Jalkanen**, puolustushaarojen pääluottamusmiehet **Ilkka Huttula** ja **Marko Ylönen** sekä puolustushaaravastaava **Jani Laine**.

Osaaminen on tärkeää

Karjalan prikaatin komentaja, prikaatikenraali **Jyri Raitasalo** tiivisti tapaamisen alkuun omat havainnotsa komentajakaudestaan. Hän korostaa osaamisen merkitystä.

- Näin prikaatin komentajan kannalta katsottuna henkilökunnan osaaminen on tärkeää, jopa henkilökunnan lukumäärää tärkeämpää. Me koulutamme ja kurssitamme valtavasti henkilöstöä, mutta tuntuu, ettei osaaminen kokonaisuutena kehity riittävästi.

Osatekijänä Raitasalo arvioi olevan Puolustusvoimien, ja Maavoimien sen osana, rotaatiomalli.

- Monesti henkilöt siirtyvät seu-

raaviin tehtäviinsä liian nopeasti. Oman aselajin perusosaamista ei ennateta hankkimaan, kun henkilöä ollaan jo siirtämässä seuraavaan tehtävään. Useissa perusyksiköissä keski-ikä saattaa olla lähempänä 25:tä kuin 30:a.

Puolustusselontekoon kirjaukset henkilöstömäärän kasvattamisesta tulevana vuosina eivät yksin tee autuaaksi.

- Osa heistä kohdentuu varmasti tännekin, mutta itse arvostan osaamista vähintään yhtä paljon kuin lukumäärää. Samoin me haluamme ihmiset semmoisen polun päähän, jossa määräaikaisen viran jälkeen meillä on mahdollisuus vakinaistaa heidät.

Vekaranjärvellä kuten monessa muussakin joukossa ollaan kehittämässä infraa useiden rakennushankkeiden myötä.

- Meillä on rakennusvelkaa, ja tiloja päivitetään tämän päivän vaatimusten mukaisiksi. Uutta kalustoa tulee, joten huolto- ja säilytystiloja tarvitaan. Samoin on tarve kehittää kiinteitä tiloja liittolaismaiden joukoille heidän osallistuessaan harjoituksiimme.

Kansainvälistyminen etenee Vekaralla omaa tahtiaan.

- Tavallaan Nato hiipii hitaasti arkeemme. Monelle se ei näy joka päiväisessä arjessa juuri kovinkaan

paljoa. Meillä Vekaralla on ollut muutamasta puoleen tusinaa harjoitusjoukkoa vuosittain.

Haasteet löytyvät kotipaikkakunnalta

Jäseninfotilaisuuteen oli saapunut myös logistiikka-alalla toimivia. Ajatus siirtä toiselle paikkakunnalle työn perässä ei ole herättänyt haastatelluissa mielenkiintoa.

- Tällä hetkellä nimeäni ei löydy OUKES-listoilta ja hyvä niin. Koen, että nykyinen tehtävä on riittävän haastava ja tarjoaa minulle sen, mitä tehtävältäni haluan. Vaimo on juuri saanut töitä, eikä talouden siirto houkuttele. Samoin reppurinelämä ei ole minua varten, kapteeni **Samuli Nekkula** avaa omia ajatuksiaan.

Keskustelussa nousevat esiin myös kansainväliset tehtävät. Suurta mielenkiintoa ei paikalliselta jäsenkentältä tunnu löytyvän.

- Nato-tehtävistä yleinen mielipide tuntuu olevan se, että niiden pitää perustua vapaaehtoisuuteen. Käskettynä tehtäviin lähtö aiheuttaisi huomattavaa harmia ja jopa irtisanoutumisia.

Hiukan samansuuntaisia on kahvipöytäkeskusteluiden mielteet OUKES-tehtävistä.

- Järjestelmä tiedetään, mutta ei se juurikaan tunnu kiinnostavan.

Kapteeni Samuli Nekkula on tyytyväinen nykyiseen Materiaalikeskuksen päällikön tehtäväänsä. Siirto muualle tietäisi reppurin elämää.

Logistiikkarykmentissä arvostetaan opistoupseerien osaamista

Opistoupseerien osaamisen ja kokemuksen arvostus nousee hyvinkin vahvasti esille 1. Logistiikkarykmentin komentajan, eversti **Juha Ponton** tapaamisessa.

- Meillä on liki kaikissa varastoissa varastopäällikköinä opistoupseerit. Näiden varastojen valmius on hyvin pitkälle heidän ja heidän johtamansa henkilöstön ammattitaidon varassa.

Varastoinnin lisäksi heillä on myös koulutustehtäviä.

- Koulutamme vuosittain myös huomattavan määrän reserviläisiä, ja näiden varastopäälliköiden rooli on siinä keskiössä. Reserviläisiltä saatu palaute tukee näkemystäni.

Opistoupseereilla on huomattava rooli myös rykmentin esikunnassa.

- Valtaosa heistä palvelee Logistiikkaosastolla huollon eri suunnittelehtävissä. Samoin Hallinto-osastolta löytyy henkilöstöasioiden hoitaja.

Opistoupseerien poistumaan valmistautuminen on meneillään. Varastokentässä on kasvamassa henkilöstöä, muun muassa aliupseereita, jotka aikanaan tulevat ottamaan vapautuvat tehtävät vastaan.

- Tässä on muutama vuosi vielä aikaa, ennen kuin tehtävät alkavat kääntymään. Vuosikymmenen vaihe on käännekohta. Silloin meiltä poistuu useampia opistoupseereita.

Kouvolassa nousee esiin sama asia kuin Vekaranjärvellä, liian nopeasti ei kannata siirtyä pois kentältä.

- Toiveenamme on, että meille tulijoilla on vankka kokemus kouluttajatehtävistä ja sen jälkeen kokemusta myös joukko-osaston huollon tehtävistä.

Logistiikan osaajia kaivataan jokaisessa joukossa. Suurempaa imua ei kuitenkaan ole muualle ollut.

- Aika hyvin meillä on väki pysynyt paikoillaan. Tilanne kuvanee heidän viihtymistään meillä.

Sivuttaissiirrot eivät kiinnosta

Kouvolan jäseninfo keräsi valtaosan työpisteen jäsenistä paikalle. Yksi heistä oli kapteeni **Sami Hannola**. Hän siirtyi Karjalan prikaatista 1. Logistiikkarykmenttiin vuoden 2024 alussa. Päätökseen vaikutti eri-

tyisesti lyhyt työmatka sekä halu saada uutta puhtia ja motivaatiota työuran loppuajaksi.

- Siirtoni tapahtui normaalin hakuprosessin kautta. Minulle ei ole suunniteltu OUKES:iin uutta tehtävää, eikä sille ole tällä hetkellä tarvetta. Viihdyn erinomaisesti nykyisessä tehtävässäni ja koen sen tarjoavan sopivasti haasteita sekä mielekkyyttä.

Työkavereiden kanssa käydään keskusteluja ajoittain OUKES:stä.

- Niistä puhutaan jonkin verran. Keskusteluiden pohjalta johtopäätökset ovat olleet, ettei ole perusteltua vaihtaa tehtävää, mikäli uusi tehtävä on saman tasoinen kuin nykyinen.

Hannola tiedusteli infossa pakko-siirtojen periaatteita. Tehtävät Kymenlaakson ulkopuolella eivät juuri kiinnosta.

- Mikäli siirto kuitenkin tulisi ajankohtaiseksi, tehtävän tulisi olla vähintään OTV8-tasoa ja sijaita Etelä-Suomen alueella viimeisinä palvelusvuosina. Tavoitteenani on kumminkin, että virkapaikkana säilyy aina Kouvola.

Utissa ollaan samaa perhettä

Utin jääkärirykmentti poikkeaa muista Maavoimien joukko-osastoista huomattavasti. Tämä näkyy esimerkiksi palkatun henkilöstön määrässä suhteessa varusmiehiin.

- Meillä ei tosiaan arkirutiinit ja kalenterit pyöri varusmiespalveluksen ympärillä samoissa määrin kuten muissa joukoissa, rykmentin komentaja, eversti **Kimmo Nordberg** ti-

Kapteenit Tommi Zerni ja Sami Hannola osallistuivat jäseninfoon Kouvolassa. Hannola tiedusteli liiton edustajilta pakkosiirroista ja niihin liittyvistä menettelytavoista.

vistää. Leimaavaa on normaaliolojen eriasteinen operointi niin kotimaassa kuin ulkomailla.

Joukon yhtenäisen hengen ja toiminnan esimerkkinä, itsekin lentäjäkoulutuksen saaneena, Nordberg nostaa helikopterimiehistön toiminnan.

- Kopterin miehistössä ei katsota henkilöstöryhmiä tai sotilasarvoja, vaan kaikki toteuttavat samaa tehtävää oman roolinsa mukaisesti. Koneen päällikkönä voikin toimia opistoupseeri kapteeni ja perämiehenä vaikka rykmentin komentaja.

Joukossa näkyy kansainvälinen toiminta päivittäin. Natoon liittymisen myötä kv-toiminta onkin muutunut arkipäiväiseksi.

- Olenkin monesti sanonut, ettei maanantaina töihin tullessa välttämättä tiedä, mitä viikolla on tulossa.

Tämä heijastuu osaltaan jaksamiseen ja näkyy joissain määrin SYKE-kyselyn vastauksissa.

- Harva ihminen tykkää arvaamattomuudesta. Suunnitelmallisuus toimii normitilanteissa, mutta tulee muistaa, että meidän toimintamme perustuu juuri nopeaan reagointiin. Tänne töihin tuleva henkilöstö tietää tämän.

Utissa toivotaan palvelussuhteen ehtojen kehittämistä erityisesti kotimaan tehtävissä.

- Meille tulee nopeasti käynnistettäviä tehtäviä niitä sen tarkemmin

tässä avaamatta. Sotilaallisen harjoituksen elementit eivät täyty, joten ylityöläppujen hyväksyminen on tullut hyvinkin tutuksi. Tuntuu, etteivät palvelussuhteen ehdot pysy muutoksessa mukana.

Utissa kuten muissakin joukoissa kannetaan huolta opistoupseerien poistuman suhteen. Avautuviin tehtäviin ei välttämättä löydy hakijoita.

- Jos OUKES ja sisäinen haku eivät tuota tulosta, niin ainoa vaihtoehto on henkilöstöryhmämuutos.

Vaati-luokittelu mietityttää

Jäseninfossa nousi useampia kysymyksiä tehtävien vaati-luokittelusta.

- Täällä tapahtuvat toiminnot eivät ole ainakaan pääosin yhtään pienempiä kuin isommissa varuskunnissa. Joissain asioissa täällä tehdään myös PUHA-tason asioita ja kehitystyötä. Paikallisesti tuntuu, ettei tätä huomioida. Toivottavasti keskustason arvioijat tulisivat käymään ja tutustumaan paikallisiin toimintoihin, kapteeni **Tapio Ala-Kojola** summaa mietteet.

Vastineeksi Ala-Kojola kehuu varuskunnan yhteishenkeä.

- Ehkä se on meidän omaleimaisuutemme. Henki on vuosien varrella hitsautunut tiiviiksi. Mielestäni jokainen arvostaa omaa ja muiden tehtävää sekä paikkaansa organisaatiossa.

Utista ei juuri ole siirtynyt opistoupseereita muihin joukkoihin.

- Palkkaus ei enää positiivisesti kehity muualle hakeutumalla, enemmänkin päinvastoin lisääntyneinä kuluina.

Taloudelliset seikat näkyvät myös kv-tehtäviin liittyen.

- Nämä olisivat varmaan ainutlaatuisia kokemuksia. Kokemus vaan olisi niin kallis, ettei nykyisillä järjestelyillä siihen ainakaan itselläni olisi varaa. Samoin puoliso ei voi olla vuosia pois työelämästä. Tämäkin asia varmasti lähivuosina kehittyy. Olisihan se yksi tapa päättää virkaura Nato-rakenteessa.

Työturvallisuuden näkökulmia joukko-osastoissa

Teksti: Ilkka Siiri

Kuva: Ville Tynkkynen

Työ- ja palvelusturvallisuusjärjestelmä alkaa pikkuhiljaa saavuttamaan teini-ikäisen ajatusmaailman. Vuodesta 2013 oleva normisto on varmasti päivytyksen tarpeessa ja paljon on tapahtunut työ- ja palvelusturvallisuuden (TPT) huomioimisessa Puolustusvoimissa - vai onko?

Mikä on työ- ja palvelusturvallisuuden perimmäinen tarkoitus?

Normin mukaan työ- ja palvelusturvallisuudella tarkoitetaan niiden keinojen ja toimintamallien kokonaisuutta, jolla suojataan henkilöitä heihin kohdistuvilta työstä, palveluksesta ja toimintaympäristöstä aiheutuvilta vaaroilta. Työ- ja palvelusturvallisuustoiminta (safety) käsittää työ- ja palvelusturvallisuuden, muun työ- ja palvelusturvallisuutta tuottavan toiminnan sekä eri toimijoiden välisen yhteistoiminnan. Tämä perusajatus on edelleen varsin validi, ja kun koko TPT-toimintaa tarkastelee, on sen tarkoituksena edelleenkin luoda sellaiset edellytykset, että jokaisen työntekijän tai palveluksessa olevan on turvallista työskennellä keskinäisessä yrityksessä nimeltään Puolustusvoimat.

Kaiken perustana lieenee sen ymmärtäminen, että työskentelyyn puolustusvoimissa liittyy aina riskiä. Se, miten näitä riskejä hallitaan, on koko työ- ja palvelusturvallisuustoiminnan ydin. Työpaikan riskit ovat muuttuneet paljonkin normin voimaoloajan aikana, ja niinpä työnantajan on jatkuvasti arvioitava niitä, mietittävä uusia keinoja niiden pienentämiseen ja tarkkailtava aktiivisesti työyhteisön tilaa. Menetelmät, koneet, työnkuvat, työn kuormitus sekä saatavilla olevan tiedon analysointi on aivan eri tasolla kuin se on ollut järjestelmää luotaessa.

Miten työ- ja palvelusturvallisuus on muuttunut puolustusvoimissa normin voimaoloaikana?

Aiemmin TPT-toiminta toimi maa-

ilmassa, jossa altisteet olivat fyysisiä ja riskit mitattavia. Selailin vanhoja TPT-toimikunnan kokouspöytäkirjoja läpi ja sieltä nousi esiin mm. seuraavanlaisia riskejä:

- mankelikoneen höyrystyminen
- suojavaatteiden hankinta pesulatyöntekijöille
- defibrillaattorien hankinta työyksiköihin
- valaistuksen lisääminen työpisteisiin
- sisäilmahaasteita.

Näiden asioiden kuntoon saattaminen on itse asiassa aika helppoa - niihin ei tarvita muuta kuin rahaa. Yllä mainitut asiat on saatettu varmasti aikojen kuluessa kuntoon ja sisäilmahaasteiden kanssa painitaan monissa joukko-osastoissa edelleenkin, mutta jos tahtotilaa on, niin rahalla nekin asiat saadaan varmasti hoidettua.

Onko tämän päivän psykososiaaliset tai huonon johtamisen haasteet yhtä helposti mitattavissa tai laitetavissa kuntoon? Monen henkilön työ riippuu muiden päätöksistä ja tekemisistä, ja tämä taas kuormittaa työntekijää henkisesti. Työn tavoitteet ovat saattaneet olla epäselviä tai ne muuttuvat jatkuvasti. Miten tällaisten riskien arvioiminen tulee tehdä tai erityisesti, miten ne tulee saattaa kuntoon. Tässä ei välttämättä rahallakaan ole niin suurta merkitystä.

Porin prikaatissa kansainvälisyys on otettu huomioon työ- ja palvelusturvallisuudessa

Kapteeni **Kari Sorkkila** toimii Porin prikaatin (PORPR) työ- ja palvelusturvallisuuspäällikkönä.

- Olen ihan urani alkua ajoista lähtien ollut kiinnostunut työsuojelulisista asioista. Aluksi toimin työsuojeluvaramuutettujen roolissa ja kouluttautuessani työsuojelun tehtäviin siirryin ensimmäisen kerran vuonna 2019 TPT-päällikön tehtävään, toteaa Kari.

Prikaatissa TPT-toiminta on otta-

nut valtavia edistysaskeleita vuosien saatossa. Komentajan ja koko hallintoyksikön johdon sitoutuneisuus TPT-toiminnassa on merkillepantavaa.

– Viimeisimpään työturvallisuuskorttikoulutukseen osallistuivat myös prikaatin komentaja ja apulaiskomentaja. Mahtaakohan tilanne olla sama kaikissa muissa puolustusvoimien hallintoyksiköissä? Meillä työturvallisuuskorttikoulutusprosentti on saatu johdon tuella nousemaan yli 75:een, mitä voidaan pitää varsin ainutlaatuisena.

Vakavilta onnettomuuksilta ei valitettavasti ole välttytty Säkylässäkään.

– Olen itsekin tällä hetkellä mukana tutkintaryhmässä, jossa tarkastellaan 16.4. sattunutta onnettomuutta. Tässä onnettomuudessa varusmies jäi maastokuorma-auton alle. Tällaiset vakavat tapaturmat käsitellään ja tutkitaan useiden toimijoiden yhteispelinä, jotta lopputulos on laadukas ja tapaturmasta saadaan oppia. Tällä tavalla varmistamme, ettei vastaavia sattuisi enää toiminnassamme.

– Arvioitaessa meidän riskejämme, nousee sieltä esiin liukastuminen ja kaatuminen, meluhaitat (ampuma- ja räjähdemelu) sekä tärinä erityisesti erilaisten moottoriajoneuvojen osalta sekä liikenteestä johtuvat onnettomuudet. Näitä viimeksi mainittuja on onneksi vähän, pohtii Kari.

Kysyttäessä kansainvälisyyden huomioimista TPT-toiminnassa, on Karilla tähän selkeä vastaus.

– Kansainvälisissä harjoituksissa harjoituksen ja joukkojen johtajilla on edelleen samaan tapaan vastuu TPT-toiminnasta ja samat asiat otetaan huomioon suunniteltaessa toimintaa. Mikään ei tässä toiminnassa muutu, vaikka kieli vaihtuu.

Maanpuolustuskorkeakoululla pyritään lisäämään avointa ja aloitteellista ilmoituskulttuuria sekä tuomaan turvallisuus osaksi jokaisen arkea

– Työ- ja palvelusturvallisuuskulttuuri ei saa olla irrallinen osa organisaatiota, vaan sen tulee kuulua kaikille. Opiskelijat ovat avainasemassa, sillä nuoret kadetit näkevät toimintaympäristön eri tavalla kuin pitkään palvelleet. Heidän havaintonsa voivat tuoda esiin uusia riske-

Kapteeniluutnantti
Ville Tynkkynen

jä, joita ei muuten huomattaisi. Yksi keskeisistä haasteista on avoimen ilmoituskulttuurin rakentaminen. Vaararavainnoista ja -tilanteista tulee voida raportoida ilman pelkoa rangaistuksista tai vaikutuksista tulevaisuuteen, toteaa Maanpuolustuskorkeakoululla (MPKK) työskentelevä kapteeniluutnantti **Ville Tynkkynen**.

Villellä on kokemusta TPT-toiminnasta kahdesta eri hallintoyksiköstä: Merisotakoulusta ja nyt MPKK:sta. Näissä molemmissa hän on palvellut TPT-päällikkönä.

– Nostaisin MPKK:lla vuotuisten riskienarviointien perusteella TOP 3-riskiksi kaatumisen ja liukastumisen niin työpaikalla kuin työmatkoillakin, henkilöstön henkisen kuormittumisen ml. kognitiivisen ergonomian haasteet sekä liikenneonnettomuudet harjoituksissa, virka- ja työmatkoilla. Nämä riskit on tiedostettu ja erityisesti niiden vähentämiseen on tehty toimenpiteitä. Työpisteet ovat arvioineet riskejä ja tehneet työpaikakaselvitykset sekä niihin liittyvät esiselvitystiedot, työyhteisökysely SYKE parantamiskohteineen ja ergonomiaan, valaistukseen sekä sisäilmaan on kiinnitetty kovasti huomiota, kertoo Ville.

– Työturvallisuuskorttikoulutus on räätälöity MPKK:n tarpeisiin sopivaksi. Koulutustilaisuuksia toteutetaan 2–3 kertaa vuodessa ja erityiskohteina ovat riskienhallinta sekä psykososiaalinen kuormitus. Ihan emme ole päässeet puolustusvoimien 75 %:n tavoitteeseen, mutta koulutuksen on kuitenkin käynyt noin puolet henkilöstöstä, toteaa Ville.

Villen mielestä maastopuvun väritys tai käytettävä kieli eivät saa olla esteenä TPT-toiminnalle MPKK:lla.

– Kansainvälisyys ei ole tuonut MPKK:n arkeen TPT:n näkökulmasta mitään merkittävää muutosta, vaan

toimintaa ohjaa samat normit kuten aiemminkin, sanoo Ville.

Mitä tulevaisuudessa?

Ennustaminenhan on vaikeaa ja erityisesti tulevaisuuden ennustaminen. Uskon kuitenkin, että koneet ja laitteet muuttuvat tulevaisuudessa entistä autonomisemmiksi ja samalla turvallisemmiksi. Kemikaaliset altisteet ja suojat näitä vastaan eivät näyttele enää niin merkittävää osaa riskejä arvioitaessa kuin aiemmin. Kemikaalit muuttuvat vähemmän haitallisiksi ja suojaruusteet parantuvat.

Tekoäly alkaa pureksimaan jo aikuisuuden ikään saavuttanutta TPT-dattaa ja antaa meille entistä tarkempia analyysejä, mitkä ovat vaaran paikkoja ja miten niitä vältetään. Työn joustavuus kasvaa, mutta samalla työ pirstaloituu, ja esimiesten johtaminen näyttelee suurta roolia työkuormaa määriteltäessä. Fyysistä kuormittumista ei tule samassa määrin kuin aloitusvuonna 2013. Älykkäät sensorit lukevat työpaikasta ja henkilöstä saatavaa dataa ja automaatio tekee tarvittavat korjaukset omatoimisesti.

Psykososiaaliset kuormitustekijät tulevat varmasti kasvamaan, ja henkilöstön ikääntyminen tulee ottaa tulevaisuudessa paremmin huomioon. Nuorimmatkin opistoupseerit alkavat pikkuhiljaa lähestyä 50 v:n ikää, ja toivottavasti valtionhallinnossa otetaan huomioon ikääntyminen ja sen tuomat uudet mahdollisuudet. Voiko jopa käydä niin, että henkilöstön työ määrää vähenee tulevaisuudessa ja työn painopiste tulee siirtymään pois varsinaisesta työn tekemisestä? Millä me sitten ylimääräisen ajan käytämme, että saamme elämästämme mielekästä?

Rajatarkastuksista vapautuneet resurssit kohdennettiin rajavartiointiin

Kaakossa ja Pohjois-Karjalassa mittava organisaatiomuutos

Teksti: Matti Vihurila Kuvat: Rajavartiolaitos

Kesäkuun alussa Kaakois-Suomen (K-SR) ja Pohjois-Karjalan rajavartiostoissa (P-KR) toteutettiin merkittävä organisaatiomuutos, kun vartiostojen rajatarkastusasemat yhdistettiin hallinnollisesti rajavartiostojen kanssa. Nyt K-SR koostuu viidestä rajavartiostasemasta eli Vaalimaa, Vainikkala, Nuijamaa, Imatra ja Kolmikanta. P-KR:ssa toimii kolme rajavartiostasemaa: Tohmajärvi, Ilomantsi ja Lieksa, joista Tohmajärven osalta tehtiin organisaatiomuutos. Rajavartiostojen alueella ei ole enää itsenäisiä rajatarkastusasemia. Organisaatiomuutosta ei toteutettu säästösyistä, vaan sen taustalla oli toimintaympäristössä tapahtunut muutos. Itärajan rajanylitysliikenne on ollut pysähdyksissä lähes täysin joulukuusta 2023 lähtien. Muutoksen myötä rajatarkastuksista vapautunut työpanos haluttiin siirtää rajavalvontaan ja kenttätöyöhön, koulu-

tusta unohtamatta. Rajavartiostojen asemat ylläpitävät edelleen kykyä avata suljetut rajanylityspaikat nopeasti tilanteen niin vaatiessa, ja osaamista ylläpidetään koulutuksen ohella komennuksin Suomenlahden merivartiostoon, Länsi-Suomen merivartiostoon ja Lapin rajavartiostoon, joissa rajatarkastukset jatkuvat edelleen.

Kapteeni **Pasi Könönen** toimii Imatran rajavartiostaseman päällikönä. K-SR:n kolmen suurimman vartiostaseman henkilöstömäärät vaihtelevat 130–170 välillä. Imatrala työskentelee 140 henkilöä, ollen K-SR:n toiseksi isoin henkilömäärältään. Organisaatio koostuu toiminnan suunnitteluun ja hallintoon keskittyvästä johto-osasta sekä tukiosasta. Se muodostuu eri suorituskäytävistä ja toiminnoista vastaavista sekä muusta tukihenkilöstöstä, joka osallistuu myös operatiiviseen toimintaan.

- Organisaatiomuutoksessa kaikkien työpaikat säilyivät, mutta jokin joutui hakemaan tehtäviä uudessa organisaatiossa, päälliköt ml. Henkilöstöllä oli mahdollisuus hakea tehtäviä myös K-SR:n muilta asemilta, jos esim. elämäntilanne oli muuttunut tai koulutuksen mukaisia työtehtäviä oli avautumassa muille asemille, Könönen kertoo.

Aseman johtamiseen kuuluu myös paljon vierailuja ja yhteistoimintaviranomaisen tapaamisia. Loppusyksystä Imatran ja Lappeenrannan kaupunginjohtajat Matias Hilden ja Tuomo Sallinen sekä maakuntajohtaja Satu Sikanen osallistuivat K-SR:n komentajan eversti Jaakko Ollin vieraina perinteiseen rajapartioon. Koiraohjaajana toimi vanhempi rajavartija Mika Ruotsala. Mukana oli myös rajakoira SPN Riesa (ei kuvassa).

Tiiviit ja säännölliset aivoriihet kasvokkain johto-osan kanssa ovat parasta yhteistyötä ja synnyttävät antoisia keskusteluja, kapteeni Pasi Könönen tietää.

Jokaisen pitää muuttua ja kehittyä uudessa tilanteessa

Uudessa organisaatiossa on nyt toimittu puolisen vuotta, ja tänä aikana on jo tunnistettu kehittämis-kohteita asemien johto-osassa sekä miehistön tehtävissä.

- Kysymys on todellakin muutosjohtamisesta, joka on myös meille johtajille uusi tilanne. Samaan aikaan muuttui monia asia: organisaatio, toimintamallit kentällä vallitsevan rajatilanteen mukaan, piti omaksua uusia työvälineitä ja lähimmät työ-kaverit saattoivat vaihtua. Ammattitaitoiset lähiesimiehet ja luottamus toisten tekemiseen yhdistettynä oikea-aikaiseen tiedottamiseen ovat onnistumisen perusteet. Yhteisesti sovitut johtamismallit ja pelisäännöt johto-osassa helpottavat työyhteisöön sitoutumista – jokaisen pitää muuttua ja kehittyä uudessa tilanteessa. Mitä isompi yksikkö, sitä pidempään menee uusien asioiden omaksumiseen läpi komentoketjun, Pasi Könönen on oppinut.

Hän antaa kiitosta rajavartioston johdolta tulleeeseen todella hyvään tukeen muutosprosessissa. Tärkeä voimavara on myös vertaistuki mui-

den yksiköiden päälliköiden kanssa.

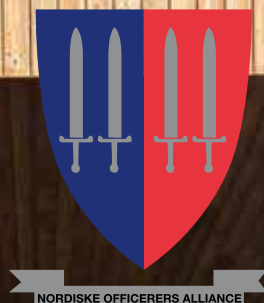
- Ilman näitä lopputulos olisi kovin erilainen. Uudistukseen käytetty työn määrä ja laajuus yllätti monet, eikä kaikkeen voinut valmistautua etukäteen - työ jatkuu edelleen.

Ole läsnä, kuuntele ja pidä ovesi auki

Kapteeni Pasi Könönen on tiedostanut johdon läsnäolon tärkeyden muutostilanteessa ja siihen sopeutumisessa.

- Minusta on tärkeää olla mahdollisimman paljon läsnä siellä, missä suurin osa työvuorossa olevista henkilöistä kokoontuu eli esimerkiksi yhteisissä vuoronaloituspalaverissa kuuntelemassa ja keskustelemassa vaikka olisi kuinka paljon hallinto-tehtäviä ja toimistotyötä. Aikaa pitäisi löytää vieläkin enemmän myös henkilöstöjohtamiselle jalkautumalla kentälle. Toimiston ovi on auki, ja joskus tuntuu, että se käy tiuhaan kuin saluunanovi. Työyhteisön kannalta avoin ja keskusteleva ilmapiiri on hyvä kehittymisen merkki.

GUNNEFJAUN

Pohjoismainen NOA-perhe koolla.

Pohjoismaiset upseerijärjestöt jakavat yhteisen huolen:

Työkuorma, henkilöstöpula ja tyytymättömyys palkkaukseen

Teksti: Matti Vihuri | Kuva: NOA

Pohjoismaiset upseerijärjestöt (The Nordic Officers Alliance, NOA) tapasivat marraskuussa Ruotsissa järjestetyssä kokouksessa. Gotlannissa Visbyssä keskusteltiin niin kansallisista kuin yhteisistäkin huolenaiheista ja ammatteisotilaiden roolista kotimaidensa puolustusvoimissa ja laajemmin Nato-yhteistyön piirissä. Tapaamisen päätteeksi antamassaan kannanotossa NOA muistutti siitä karusta tosiasiasta, että Euroopassa riehuu jälleen sota, jonka myötä kansallisten puolustusvoimien ja niissä palvelevien ammatteisotilaiden rooli on korostunut entisestään. Pohjoismaisen puolustusvoimat rakentuvat lojaalisuuden ja sitoutumisen varaan. Harva ammatti osoittaa tekijältään yhtä syvää omistautumista tehtävälleen, mutta tätä ei saa koskaan käyttää hyväksi. Työnantajan on vastattava siihen kunnioituksella, vastuullisuudella ja luottamuksella, NOA muistuttaa. Päälystöliittoa kokouksessa edustivat puheenjohtaja **Jyrki Lukkarinen**, pääluottamusmies **Marko Jalkanen** ja varapuheenjohtaja **Esa-Jaakko Hellman**. Kansallisten katsausten jälkeen pohdinnat jatkuivat työryhmissä, joissa käsiteltiin

upseerin työn perimmäisiä arvoja, Nato-komennusten palvelussuhteen ehtoja ja upseerien koulutusjärjestelmää. Puheenjohtajat valmistelivat kokouksen päätteeksi annettavaa julkilausumaa ja sen sisältöä.

Tapaamisen aluksi kuultiin osallistujamaiden katsaukset puolustusvoimiensa nykytilasta ja lähitulevaisuudesta.

TANSKASSA kärsitään edelleen henkilöstöpulasta, ja ulosvirtaus on jatkossakin haasteena: vuonna 2023 ennen eläkeikää poistuma oli 110 sotilasta. Suurin syy ulosvirtaukseen oli tehtäviin ja työaikoihin nähden tyytymättömyys palkkaukseen. Ikäkauma (66 % palveluksessa olevista on yli 40-vuotiaita) ja henkilöstöpulasta johtuva kasvanut viikoittainen työaikakertymä (ka. 52 tuntia) lisäävät tilanteen haasteellisuutta.

NORJA on lisännyt massiivisesti panostuksiaan puolustukseen, mutta sielläkin ulosvirtaus tuottaa murheita. Syynä tähän palkkauksen lisäksi on se, että osa ammatteisotilaista ei usko järjestelmään: puolustusvoimien 15 000 sotilaan vahvuudesta lähti vapaaehtoisesti 700 henkilöä vv. 2022/2023 ja viime vuonna 500. Na-

to-tehtävien houkuttelevaisuuskin on laskussa, mikä johtuu niin palkkauksen kuin palvelussuhteen ehtojen tasosta.

RUOTSISSA upseerien työkuorma ei ole hellittänyt, vaikka maa onkin viime vuosina panostanut alas ajamaansa maanpuolustukseen merkittävästä, mikä oli Päälystöliiton delegaation nähtävissä mm. Gotlannissa, jossa aiemmin luovuttua varuskuntaa ollaan rakentamassa uuteen uskoon. Henkilöstöpula vaivaa edelleen, mutta sitäkin suurempi uhka ruotsalaiselle maanpuolustukselle lienee se, että erään tutkimuksen mukaan kuusi kymmenestä ruotsalaisesta ei halua sotilaaksi ja sen myötä puolustaa isänmaataan. Ruotsi teki aikoinaan luopua yleisestä asevelvollisuudesta ja keskittyä pääasiassa kansainvälisiin kriisinhallintatehtäviin. Kotimaan turvaksi suunniteltiin noin 7 000 palkkasotilaan joukkoa, mikä sekin jäi toteutumatta. Onneksi suomalaiset poliittiset päättäjät eivät lähteneet tässä laukalle, vaan kaukaa viisaasti jatkoivat yleistä asevelvollisuutta – nyt meitä kadahditaan.

POHJOISMAISTEN UPSEERIJÄRJESTÖJEN (NOA) KANNANOTTO

Pohjoismaiset upseerijärjestöt (The Nordic Officers Alliance, NOA) – joka edustaa upseereita Ruotsissa, Norjassa, Tanskassa ja Suomessa – on yhtä mieltä korostessaan kiireellistä tarvetta vahvistaa sotilaspalveluksen arvoa ja ehtoja kaikissa maissamme.

Jäsenemme kantavat kansallisesti merkittävää vastuuta työssään ilman, että heille kompensoitaisiin sitä tehtävän vaatimuksia vastaavalla tavalla. Alhainen palkkataso on yhteinen haaste, joka heikentää sekä rekrytointia että henkilöstön pysyvyyttä. Sotilastyön arvostuksen on noustava. Arvostus ei voi jäädä pelkäksi retoriikaksi – sen on näytävä oikeudenmukaisena palkkana, turvallisina työehtoina ja aitona tunnustuksena siitä ammatitaidosta,

jota maittemme puolustaminen vaatii.

Sotilashenkilöstön riittämätön arvostus sekä kompensoitio uhkaa paitsi maittemme kykyä ylläpitää uskottavia puolustusvoimiaan, myös Naton yhteistä toimintakykyä. Riittämätön palkka ja huonot työolot ovat omiaan heikentämään yhteisen puolustuksen perustaa.

Kestävä puolustus edellyttää myös kestäviä työaikoja. Upseereilla on oltava sopimukset, jotka takaavat tasapainon työn ja yksityiselämän välillä – sekä kotimaassa että kansainvälisessä palveluksessa, mukaan lukien Nato-operaatiot.

Puolustusvoimamme rakentuvat lojaalisuuden ja sitoutumisen varaan. Harva ammatti osoittaa yhtä syvää omistautumista tehtävälleen.

Mutta tätä lojaalisuutta ei saa koskaan käyttää hyväksi. Työnantajien on vastattava siihen kunnioituksella, vastuullisuudella ja luottamuksella.

Kun Euroopassa jälleen riehuu sota, ovat valtiomme sitoutuneet vahvistamaan puolustustaan. Tässä kriittisessä ajassa yhteistyö ammatiliittojen kanssa on tärkeämpää kuin koskaan. Uskottava puolustus on rakennettava demokraattisesti – työntekijöiden on saatava vaikuttaa liittojensa kautta. Kun itse demokratia on uhattuna, pohjoismaisen yhteistyömallin suojeleminen työnantajan ja työntekijän välillä ei ole vain oikeus, vaan velvollisuus. Ellemme puolusta demokratian perustaa – mitä me silloin oikeastaan puolustamme?

Defence Talks: Nato-Suomessa – pohjoinen operaatiosuunta

Upseeriliiton järjestämässä keskustelutilaisuudessa oli asiantuntijoita Puolustusvoimista, Reserviupseeriliitosta ja Upseeriliitosta. Aiheina olivat muun muassa Naton pysyvä läsnäolo Suomessa, Naton vaikutuksia henkilöstölle, millaisia kansainvälisiä tehtäviä olisi reserviläisille tarjolla sekä kokemuksia Nato-tehtävistä, miten Suomi näkyy rakenteissa. Päälystöliittoa tilaisuudessa edustivat puheenjohtaja **Jyrki Lukkarinen** ja pääluottamusmies **Marko Jalkanen**.

- Erittäin hyvä tilaisuus. Esiin nousivat esimerkiksi palvelussuhteen ehdot ja erityisesti perheiden tuki. Tulevaisuudessa henkilöllä saattaa olla edessään jopa kolmas kolmen vuoden kierros. Varsinkin eversti Petteri Kajanmaa toi hyvin esiin kokemuksiaan Nato-tehtävistä, Lukkarinen avaa keskusteluiden sisältöä.

Tilaisuudessa keskusteltiin reserviläisten tehtävistä Nato-tehtävissä.

- Tässä Puolustusvoimat joutuu kilpailemaan siviilitehtävien kanssa, kuinka hukuttelevia näistä saadaan. Avoinna on myös takaisinottovelvollisuus reserviläisen palatessa Nato-tehtävästään.

Aliupseeriliitto 60 vuotta

Aliupseeriliitto jäsenet juhlivat ammattiliiton syntymäpäiviä syyskuun lopulla Helsingissä. Yhteistyökumppaneille oli järjestetty oma tilaisuus marraskuun alussa.

Päälystölehti onnittelee juhlivaa Aliupseeriliittoa.

Vakavalle uusi puheenjohtaja

Uudeksi puheenjohtajaksi vuodelle 2026 valittiin **Jussi Junni**. Junni toimii AKI-liitosten toiminnanjohtajana.

Varapuheenjohtajiksi valittiin **Ville Viita** (Upseeriliitto) ja **Tarja Niemelä** (Professoriliitto).

Vakava on 15 akavalaisen ammattiliiton, mukaan lukien Päälystöliitto, yhteenliittymä.

Jonne Rinne jatkaa SPJL:n puheenjohtajana

Suomen Poliisijärjestöjen Liitto valitsi lokakuussa Jonne Rinteen kolmannelle kaudelle. Rinne toimii puheenjohtaja pestinsä lisäksi Jukon valtiosektorin neuvottelukunnan puheenjohtajana.

Kapteeni Tommi Nurmisen Vuoden sotilasmuusikko

Pääesikunnan päällikkö, kenraaliluutnantti **Vesa Virtanen** luovutti Vuoden sotilasmuusikko -palkinnon kapteeni Tommi Nurmisen sotilasmusiikin perinnetilaisuuden konsertissa 18. marraskuuta Helsingin Musiikkitalon konserttisalissa. Nurminen on tehnyt pitkän uran sotilasmusiikilla eri tehtävätasolla – pisimpään nykyisessä soittokunnassaan Kaartin soittokunnassa, jossa hän toimii apulaiskapellimestarina. Työskennellessään konserttimestarin tehtävissä Nurminen on ollut kehittämässä soittokunnan musiikillista toimintaa ja osaamista. Tehty työ on tunnustettu ja arvostettu koko sotilasmusiikilla.

Lisää Vuoden sotilasmuusikosta Päälystöliiton verkkosivuilla.

Tervetuloa Päälystöliiton Evp-yhdistyksen vuosikokoukseen 14.3.2026 Imatran kylpylään

Evp-yhdistyksen vuosikokous pidetään 14.3.2026 klo 10 alkaen Imatran kylpylässä (Purjekuja 2, 55420 Imatra). Kokouksessa käsitellään yhdistyksen sääntöjen mukaiset asiat:

- esitetään toimintakertomus, tilinpäätös ja toiminnantarkastuskertomus
- päätetään tilinpäätöksen vahvistamisesta ja vastuuvapauden myöntämisestä tilivelvollisille
- päätetään mahdollisen yli- tai alijäämän käytöstä
- päätetään liittymis- ja jäsenmaksujen suuruus sekä niiden maksuajankohta
- vahvistetaan toimintasuunnitelma
- päätetään toimihenkilöille mahdollisesti maksettavista korvauksista
- vahvistetaan tulo- ja menoarvio
- päätetään hallituksen jäsenien (3–8) määrä
- valitaan hallituksen jäsenet erovuoroisten tilalle
- valitaan toiminnantarkastaja ja hänelle varamies
- valitaan tarvittavat toimikunnat ja jaostot sekä niihin vastuhenkilöt
- käsitellään muut kokouskutsussa mainitut asiat.

Kokouksessa on kahvitarjoilu.

Jotta saamme tilattua oikean määrän tarjoiluja, pyydetään osallistujia ilmoittautumaan Ari Palmille (evp.tapahtumat@elisanet.fi) tai puhelimitse 046 610 0669. Ilmoittautumisen takaraja on 20.2.2026.

Hallitus

Tervetuloa Talvipäiville Imatralle 12.–14.3.2026

Vietämme perinteisiä Talvipäiviä Imatran kylpylässä (Purjekuja 2, 55420 Imatra). Paikalle voi halutesaan saapua jo torstaina 12.3., mutta varsinaisen tapahtuman aloitamme perjantaina 13.3.

Ohjelmassa on perjantaina tutustumisen Imatran rajavartioasemaan, jossa nautimme lounaan ja kahvin. Vatsa täynnä onkin sitten helppo mukava tutustua rajavartioasemaan sekä uuteen esteaitaan.

Raja-asemalle meno tapahtuu linja-autolla, joka lähtee klo 12 Imatran kylpylän pihalta. Paluu tapahtuu samaan paikkaan tutustumisen jälkeen.

Perjantai-iltana kokoonnumme veljesillalliselle, jossa pukukoodina on smart-casual.

Illanvieron jälkeen aloitetaan valmistautuminen lauantaina 14.3. pidettävään vuosikokoukseen, joka alkaa klo 10. Kokouksen jälkeen alkavat paluumarssit.

Osallistumisen kustannukset ovat:

- to-la 230 €/hlö 2 henkilöä huoneessa ja yksin asuva 280 €
- pe-la 170 € hlö 2 henkilöä huoneessa ja yksin asuva 190 €
- lounas ja illallinen 90 €
- illallinen 70 €

Ilmoittautumiset Ari Palmille (evp.tapahtumat@elisanet.fi) tai puhelimella 046 610 0669. Ilmoittautumisen takaraja on 20.2.2026 ja samalla maksu yhdistyksen tilille FI (=Faarao livari) 90 4456 0010 2343 19.

Ilmoittautumisessa tarvitsemme hotellia varten jokaiselta osallistujalta nimen, syntymäajan ja mahdollisen ajoneuvon rekisteritunnuksen.

Tarvitsemme myös tiedot mahdollisista ruoka-aineallergioista.

Maksaessanne laittakaa viestikenttään oma/osallistujan nimi, jotta pystymme seuraamaan toteutunutta maksuliikennettä. Mitään viitenumeroa ei saa käyttää.

Kouvolan evp-opistoupseerien vierailu Merisotakouluun

Teksti: Olli Kröger Kuva: Ari Lautamatti

Vierailumme Merisotakouluun 22.4. alkoi aamulla bussimatalla Kouvolasta Helsinkiin. Reippaita lähtijöitä oli ilmoittautunut vierailulle 20.

Matkalla kahvitauko ja Helsingissä maittava lounas. Kiiruhdimme Suomenlinnaan lähtevälle lautalle klo 12, mutta lautta ei kuitenkaan lähtenyt aikataulussa huoltotyön johdosta. Eräs henkilö tiesi kertoa, että lautta lähtee vasta klo 13.40. Hän myös kertoi, että ns. huoltolautta lähtee Katajanokan päästä Suomenlinnaan klo 12.25. Meidän piti ilmoittautua klo 13 Merisotakoululla. Kyllä tuli kiire vaihtaa lähtösatamaa, mutta ehdimme onneksi lautalle ja ajallaan Suomenlinnaan.

Merisotakoulun portilla meitä vastassa oli vierailumme emäntä, tiedottaja **Inka Jousmaa**. Aloitimme vierailumme omakustanteisella kahvihetkellä sotilaskodissa. Tämän jälkeen alkoi varsinainen kierros vanhassa nostalgisessa opinahjossa. Näimme kuvakokoelmat merivoimien komentajista ja koulun johtajista vuosien takaa aina tähän päivään saakka ja lisäksi perinnesalin meriaiheisine tauluineen ja perinne-esineineen sisältäen kolmen amiraalin kuvat, miekat ja kunniamerkit.

Amiraalit olivat palvelleet puolustusvoimain komentajina aikoinaan. Koko koulu huokui vanhaa merellistä perinnettä aina nykyisyyteen saakka ja sitä vaalitaan sen mukaisesti. Saimme selvityksen koulussa tapahtuvasta merivoimissa palvelevan henkilökunnan ja varusmiesten koulutuksesta. Luokahuoneissa parasta aikaa merikadetit tekivät opilastöitään liittyen tulevaan koulu-

tuspurjehdukseen. Varusmiesten isot majoitustuvat olivat tyhjiään, koska reserviupseerikurssi ei ollut käynnissä. Merisotakoulussa koulutetaan niin palkattua henkilöstöä kuin varusmiehiä merivoimiin ja reserviin. Merisotakoulu oli mielenkiintoinen paikka vierailla. Kiitos Merisotakoulu.

Henkilömuutoksia luottamusmiesryhmässä

Teksti: Matti Vihurila

Ensi vuoden alussa Maavoimien pääluottamusmiehenä aloittavalla kapteeni **Jani Laineella** (Porin prikaati/Niinisalo) on 20 vuoden kokemus päällystöliittolaisesta edunvalvonnasta. Joulukuun alussa Rajavartiolaitoksen pääluottamusmiehen varamiehen tehtävän vastaanottanut vanhempi merivartija **Helena Valtonen** (Länsi-Suomen merivartio, Meripelastuskeskus) aloitti edunvalvontauransa tasan viisi vuotta sitten, 1.12.2020 paikallisen luottamusmiehen varamiehenä. Mikä on saanut heidät hakeutumaan ajoittain varsin vaativaan ja aikaa vievään tehtävään eli ammattiveljien ja -siskojen etujen vartijoiksi ja puolestapuhujiksi?

- 1) *Oma edunvalvontahistoriasi?*
- 2) *Miksi aikoinaan olet hakeutunut edunvalvontatehtäviin ja mikä niissä kiinnostaa?*
- 3) *Oletko hyödyntänyt Päällystöliiton tarjoamaa koulutusta ja miten arvioit sitä?*
- 4) *Paljonko sinulla on edustettavia?*
- 5) *Mitkä ovat uuden tehtäväsi näkökulmasta keskeisimmät ajankohittaiset asiat ja kipupisteet?*

6) *Millaisiin asioihin haluat jatkossa kiinnitettävän huomiota omien edustettaviesi osalta?*

Kapteeni Jani Laine, materiaali-keskuksen varapäällikkö, Porin prikaati/Niinisalo

1) Aloitin silloisen Tykistöprikaatin varaluottamusmiehenä vuonna 2005. Vuonna 2013 tulin valituksi varsinaiseksi luottamusmieheksi. Puolustusvoimauudistuksen jälkeen 2015 meistä tuli osa Porin prikaatia ja sain jatkaa luottamusmiehen tehtävässä. 2016 aloitin lisäksi paikallisena (Porin prikaati) yt-edustajana. Molemmat tehtävät ovat jatkuneet aina näihin päiviin saakka. Vuonna 2018 minut valittiin Päällystöliiton hallitukseen, jossa toimin Maavoimien varapuheenjohtajan sijaisena Maavoimien yhteistoimintaelimessä. Vuonna 2021 kesäkuussa minut valittiin Maavoimien osalta varapuheenjohtajaksi ja sitä kautta myös Maavoimien yt-edustajaksi. Seuraavalla hallituskaudella (2022–2025) sain jatkaa Maavoimien puolustushaaravastavaana, ja tätä kautta myös Maavoimien yt-elimien jäsenyyteni jatkui. 1.1.2026 alkaen siirryn Maavoimien pääluottamusmiehen tehtävään.

2) Lähdin aikoinaan mukaan paikallistason luottamusmiesten kehoksesta, kun paikka siihen aukeni. Olen aina ollut oikeudenmukaisuuden puolustaja ja pyrkinyt auttamaan jokaista kaveria niin työ- kuin siviilielämässä. Lisäksi haluan asioiden hoituvan hyvin ja menevän oikein. Mahdollisten epäkohtien edessä, kyseiset asiat eivät oikeine tai korjaannu, ellei niihin puututa tai oteta kantaa. Ehkäpä kyseiset luonteenpiirteet ovat saaneet minut osaltaan mukaan tähän, joskus jopa omasta ajasta säästämättä.

3) Olen ollut aina aktiivinen koulutuksiin osallistuja, yhtäkään vuotta en ole jättänyt väliin. Koulutus on ollut erittäin hyvää ja sieltä on saanut runsaasti eväitä luottamustoimiin. Lisäksi mahdollisuus tavata muita luottamusmiehiä sekä saada tietoa ja vinkkejä myös muualta on ollut ja osoittautunut hedelmälliseksi. Kentän ääntä koulutustapahtumien kehittämiseksi on kuunneltu koko ajan herkillä korvalla. Ehkä osaltaan myös tästä syystä nykyinen konseptimme onkin niin huikean hyvä.

4) Tällä hetkellä Maavoimissa on edustettavia noin 400.

5) Yleisesti ottaen Maavoimissa on tällä hetkellä käynnissä voimakas

Niinisalolaisten ajatustenvaihtoa kahvikupin äärellä. Vasemmalta Ilkka Huttula, Juha Kellander, Jussi Mäkinen, Jani Laine, Ville Katajamäki ja Juha Vartiamäki. Kuva: Ville Linnovaara

muutos henkilöstöryhmissä, ja osataan myös organisaatioissa tehdä muutoksia. Tästä syystä on oltava koko ajan hereillä ja valvottava, että kaikki tehdyt toimet toteutuvat sovitulla tavalla ja yhteisiä pelisääntöjä noudatetaan. Lisäksi Maavoimissa on herätty ns. "pitokyvyn" parantamiseen. Pyrkimyksenä on tarjota jatkossakin riittävästi mielenkiintoisia ja vaativia tehtäviä, jolloin tarve muihin puolustushaaroihin siirtymisiin vähenisi. Opistoupseereiden määrä kuitenkin vähenee koko ajan, ja muut puolustushaarat tarvitsevat myös kokeneita osajia. Tähän asiaan ei ole juurikaan mitään tehtävissä. Ensisijainen tehtävä olisikin turvata osaavan henkilöstön jatkuvuus myös tulevaisuudessa. Tällä on, jos ei suoria, niin ainakin välillisiä vaikutuksia jäsenistöömme. Keinoja osaavan henkilöstön jatkuvuuden turvaamiseksi olisi vielä jonkin verran käytettävissä, mutta nähtäväksi jää, miten asiat etenevät.

6) Haluaisin, että kiinnittäisimme nykyistä enemmän huomiota jokaisen jäsenen nykyiseen tilanteeseen ja omiin ajatuksiinsa urastaan, unohtamatta mahdollisesti tarvittavaa tukea ja ohjausta. Lisäksi jokaisesta vaativimpiin tehtäviin halajavaa on rohkaistava tulla kuulluksi. Paras tapa on päästä itse vaikuttamaan omaan uraansa. Näin ollen OUKES:n ottaminen osaksi keinovalikoimaa ainakin edesauttaa sen toteutumista paremmin kuin olla tekemättä mitään. Myös jaksamiseen sekä sen tukemiseen on kiinnitettävä erityistä

huomiota. Henkilöstön määrä ei tällä hetkellä ole pysynyt täysin mukana kaikessa kehityksessä uusine lisäantyneine tehtävineen. Näin ollen tilannetta on seurattava ja asioihin on tartuttava mahdollisimman aikaisessa vaiheessa, ettei loppuun palamisia pääsisi syntymään.

Olen vahvasti sitä mieltä, että yhteistyössä on voimaa, ja sitä meiltä löytyy. Päälystöliiton edunvalvontakoneisto on erittäin hyvä - käytetään tätä voimavaraa hyväksi. Olen omalta osaltani motivoitunut tehtävään, ja toivon tuovani mukanani myös jotain uutta liittomme edunvalvontaan. Olen päässyt toimimaan useissa luottamustehtävissä eri rooleissa ja uskon niistä olevan apua nykyisessä edunvalvontatehtävissäni. Oma tavoitteeni on turvata osana kattavaa edunvalvontakoneistoamme kaikille jäsenillemme ja kaikissa tilanteissa oikea-aikaiset ja oikeudenmukaiset ratkaisut jokaiseen tilanteeseen.

Vanhempi merivartija Helena Valtonen, johtokeskusoperaattori, Länsi-Suomen merivartiosto, Meripelastuskeskus

1) Aloitin paikallisen luottamusmiehen varamiehenä 1.12.2020 ja luottamusmiehenä tämän vuoden alussa. Joulukuun alussa siirryin Päälystöliitto ry:n Rajavartiolaitoksen pääluottamusmiehen varamieheksi. Rauman merivartioasemalla palvellessani toimin työsuojeluvaltuutettuna, ja nykyisin hoidan samaa teh-

tävää täällä johtokeskuksessa.

2) Olen hakeutunut luottamusmiestehtäviin, koska uskon, että voin panoksellani vaikuttaa meitä koskeviin asioihin. On monia erilaisia tapoja tulkita asioita, käskyjä ym. On avartavaa kuulla erilaisia ajatuksia tulkinnoista ja lopulta päästä asioista (edes jonkinlaiseen) yhteisymmärrykseen.

3) Olen osallistunut lähes jokaiseen koulutukseen siitä lähtien, kun minut valittiin paikallisen luottamusmiehen varamieheksi. Koulutukset ovat olleet erittäin informatiivisia ja olen saanut niistä paljon hyötyä tehtävissäni.

4) Päälystöliittolaisella pääluottamusmiehellä on noin 150 edustettavaa Rajavartiolaitoksessa, ja hänen varamiehenään toimiessani edustan kyseistä joukkoa.

5) Vuoden 2026 virastoeräneuvottelut käynnistyvät näillä näkymin tammikuussa. Päälystöliiton neuvottelutavoitteluasetteluun osallistuminen on tällä hetkellä keskeisin asia. Yleisesti perehtyminen tehtäväkenttään pääluottamusmiehen johdolla on myös ajankohtaista.

6) Oikeudenmukaiseen kohteluun tilanteessa kuin tilanteessa.

Päälystölehti toivottaa onnea ja menestystä liiton uusille valtakunnantason edunvalvojille.

Länsi-Suomen merivartioston yt-elin kokousta. Kuvassa vasemmalta kokouksen sihteeri Karoliina Sillanpää, vanhempi merivartija Helena Valtonen (PL), puheenjohtaja, apulaiskomentaja Tuomas Luukkonen ja merivartiomestari Mika Ahola (RTU). Muut jäsenet osallistuivat etäyhteydellä.
Kuva: Luca Karhuvaara

Hyvää joulua ja
onnellista uutta vuotta
2026!

Varaa, virkisty ja nauti!

Haku lomakaudelle 1.5.–31.8. päättyy 28.2.